

FOAIA

POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an : : : : : 4 coroane.
Pe o jumătate de an : : : : : 2 coroane.
Pentru România 10 lei anual.

Abonamentele se fac la „Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Cuvîntul Metropolitului.

Cum am spus în numărul din urmă, Duminecă s-au deschis sinoadele bisericei noastre române gr.-or. în Sibiu, Arad și Caransebes.

Sinoadele le deschid arhiepii prin căte o cuvîntare, după care se face constituirea sinoadelor și apoi încep desbaterile.

Dând o dare de seamă despre aceste în alt loc al foii noastre, publicăm mai la vale frumoasa vorbire a archeișcopului și metropolitului, Escrenței Sale Mețianu, prin care a deschis sinodul archidiecesan din Sibiu.

Eată cuvîntul Metropolitului:

Christos a inviat!

Domnilor deputați!

Precum se bucură părintele cel depărtat de fiili sei, când după un interval de timp să vede earăși cercetat de acei fii, în scopul de a combina și a conlucra la cele de lipsă, la înaintarea familiei; tot asemenea mă bucur și eu acum, domnilor deputați, când mă văd încunjurat de d-voastră, iubiții mei fii sufletești, în scopul de a conlucra la înaintarea clerului și poporului, biserică cea vie a Domnului, familia cea mare din care toți facem parte.

Deci salutându-vă cordial de bunăvenire, vă implori dela cer încă mulți ani de conlucrare mănoasă la opul cel mare al viitorului nostru.

Ca reprezentanți și fruntași ai clerului și poporului nostru aveți o mare și frumoasă misiune, dlor deputați, misiunea de a pune și înțelepciunea d-voastră în serviciul sfintei noastre biserici, pentru ca să fie și în aceste timpuri de cercare, și pentru totdeauna și în viitor, ceea-ce fu și în trecut de-a lungul secolilor, măngăierea și întărirea noastră, în toate imprejurările vieții. Să fie liman de măntuire și isvor de lumină și cultură religioasă morală, și conducețoarea noastră la binele vremelnic și la fericirea cea vecinică.

Știut este, domnilor deputați, că dacă pe lângă tot trecutul nostru dureros, nu ne-am pierdut în noianul timpurilor, ci am rămas în sfânta legătură a unității credinței în Dumnezeu, a limbii și datinelor părintești; dacă am rămas ceea-ce suntem: avem a o mulțumă, după Dumnezeu, puterei ce-i dătătoare de viață a bisericii străbune, avem a o mulțumă faptului, că fericările noștri părinți, cunoscând puterea cea vitală a bisericii noastre naționale, și au concentrat toată increderea în acea biserică, în care și-au și aflat adevăratul liman al măntuirii.

Ea dacă biserică noastră străbună, domnilor deputați, chiar și atunci, când

Apare în fiecare Duminecă

INSERATE

se primesc în biroul administrației (strada Poplăci nr. 15).

Un sir garmond prima dată 14 bani, a doua-oară 12 bani, a treia-oară 10 bani: și timbru de 60 bani.

însăși era subjugată, ne-a fost adeverat liman măntuitor de pericolele amenințătoare, cu atât mai puternic liman ne va fi ea astăzi și în viitor, când din îndurarea lui Dumnezeu și grația Majestăței Sale, gloriosului nostru Împărat și Rege Francisc Iosif I, la stăruințele prea demnilor nostri fruntași, a devenit liberă și autonomă.

Așa este, domnilor deputați! biserica străbună va fi și în viitor și pentru totdeauna, precum fu și în trecut, nu numai adăpostul și limanul nostru cel tare, în valurile furtunoase ale vieții: dar și conducețoarea noastră cea mai sigură, la binele vremelnic și la fericirea vecină; însă numai dacă vom fi și noi la ea, cu aceeași credință în Dumnezeu, cu aceeași tărzie și insuflețire, cu care au ținut și fericările nostri părinți; dacă ne vom grupa și noi cu aceeași căldură și dragoste evangelică în jurul ei, și dacă ne vom interesa de ea ca de adevăratul isvor al binelui și fericirei noastre.

Este deci, nu numai o mare datorință, dar și cel mai mare interes al nostru, a țină cu toată tărzie convingerei la acea prețioasă moștenire părintească, conservându-o în toată sfîntenia, pentru a o lăsa și urmașilor nostri deasemenea scumpă moștenire.

Este o mare datorință și un mare interes al nostru, domnilor deputați, a desvolta și cultiva tot mai mult geniul cel mare al bisericei străbune, ca să ne fie pururea isvor nescapat de binecuvîntare. Căci dacă fac aceasta alte națiuni și popoare, mai înaintate, în frunte cu aristocrația lor cea mai înaltă; dacă și acelea prin biserică tind să ajungă binele vremelnic și fericirea eternă, cu cât mai virtos avem să o face noi, cari suntem mai mult decât alții avisă la biserică noastră națională!

De aceea, când clerul și poporul vă distins pe d-voastre cu alegerea la acest sinod archidiecesan, a făcut aceasta în firma convingerei, că d-voastre veți justifica pe deplin increderea de care văți învrednicit. Si așa, cu înțelepciunea ce vă caracterizează, veți sprijini din toate puterile, nisunile cele salutare ale maicii noastre biserici intru și împlini, în măsură tot mai mare, frumoasa ei misiune culturală, pe baza credinței în Dumnezeu, în folosul nostru și al iubitei noastre patrii.

Păcă este de mare și de frumoasă această chemare a d-voastre, domnilor deputați, căci ce poate fi mai mare și mai frumos decât o asemenea conlucrare nobilă a fraților celor mai mari în folosul celor mai mici, — pe atât este ea și de grecă. Să sperăm însă, că cu ajutorul cel puternic al lui Dumnezeu, prin-

tr'o conlucrare armonică o vom putea împlini cu bun succes spre mărirea lui Dumnezeu și spre folosul nostru temporal și etern.

Fiind convins, domnilor deputați, că toate acestea chiar așa le simți și le dori și d-voastre, nu ne rămâne decât să rugăm și aici pe bunul Dumnezeu, ca la toate nisunile noastre, să ne umbreze cu duhul înțelepciunii, al dragostei și al bunei înțelegeri, cu căruia ajutor am putut spori frumos și anul trecut, în cele bune și folositoare. Acelui duh dumnezeesc avem a mulțumii mai multe rezultate imbucurătoare ale străduințelor noastre din anul trecut, cari vi se prezintă în rapoartele consistoriale, amintind aici numai două maj de interes, și anume: unul, că distribuirea întregirei dotațiunii preoțești dela stat, stabilită prin art. de lege XIV. din 1898, mulțumită înaltului guvern, s'a rezolvit conform dorinței congresului nostru național-bisericesc din anul trecut, că preoții să și primească competențele lor prin autoritatea noastră bisericească; iar altul este, îndeplinirea lucrărilor pregătitoare pentru biserică noastră catedrală ce se va zidi, cari au și dat frumos îndemn fericitorilor reprezentați, de memorie în veci binecuvîntată, domnului Ioan Bădilă, jude regesc, și doamnei sale consorte, Ioana născută Moldovană, de aici, încă fiind în viață a dona pentru catedrala ce se va zidi căte 2000, la olaltă 4000 de coroane.

În deplină convingere, că prea bunul D-zeu ne va inspira și mai departe, tot de același duh sfânt, că să ne putem împlini tot cu mai multe rezultate bune frumoasa noastră misiune, declar sesiunea sinodului nostru archidiecesan pe anul 1900 de deschisă.

Pentru pace. Monarchul nostru e pentru legarea păcei între lupătorii din Africa-sudică, și e vorba că cu ocazia visitei la Berlin va pune pe tapet chestia intervenirei puterilor mari europene, fiindcă e temere, că focul s-ar putea întinde și asupra Europei. Pasul acesta îl face Monarhul, — după cum se spunește, — cu învoirea reginei Angliei.

Intâlnirea domnitorilor. Unui ziar de frunte din Magdeburg i-se deoseză din Petersburg, că Tarul Rusiei va avea negreșit întâlnire cu împăratul Germaniei și cu Domnitorul nostru, pe la finea lunii Septembrie. Planul e făcut așa, că întâlnirea să aibă loc la Paris, unde numiți domnitori vor merge să viziteze deodată expoziția.

În ton energetic răspunde organul de publicitate al Slovacilor „*Narodnie Novine*“ la un apel ce-l adresează mai mulți fruntași maghiari publicului, în favorul reunii unei de maghiarisare F. M. K. E. care, zice-se în apel, are menirea să impedece realizarea programului Slovacilor, de a forma pe teritorul Ungariei un stat panslav. Numitul ziar naționalist scrie așa:

„Subscriitorii apelului afirmă, că există un program al Slovacilor, care are de scop formarea unui stat panslav pe teritorul sfintei coroane maghiare. Noi declarăm afirmarea de minciună infamă până - când subscriitorii nu ne arată programul, în care e trecută ca scop, nisunța politică a Slovacilor, de a alcătui un stat panslav pe teritorul sfintei coroane maghiare.“

Sunt siguri că subscriitorii nu vor dovedi, pentru că nu pot dovedi lucrul acesta. Dar' nici de obiceiul vechiu de a afirma neadeveruri nu se vor lăsa, pentru că doar' politica maghiară din minciună trăște și prin minciună se ține la supratață! Așa scrie „Tribuna“, de unde luăm această veste.

Măsuri energice de controlă a luat guvernul unguresc față cu cei ce trec în România. A dat ordin aspru direcțiilor dela căile ferate ungare și autorităților publice maghiare dela graniță să controleze cu cea mai mare scrupulositate pasapoartele și să nu dea trecere în România celor ce n'au pasapoarte în toată regula. Totodată guvernul maghiar a cassat certificatele ce se dădeau până acum, pe timp scurt de 24 ore, pentru trecerea în România. Ce vor mai însemna și măsurile acestea aspre??

La Berlin. Din prilejul vizitei Monarchului nostru, ce o va face casei imperiale din Germania, va merge la Berlin, pentru a asista la toate festivitățile, și moștenitorul de tron al României, A. S. R. Prințul Ferdinand, care în momentul de față se află în Abazia, cu întreaga curte română.

FOIȚA.

ROBUL.

Cântec bătrânește din Ardeal.

Cules de Ilie Cleja din Salva (Ardeal), Inv. în Maramureș.

Pe cel deal îndelungat
Merge-un car inferecat,
Dar' în car cine-i culcat
Un tinér robuț legat;
Si'napoia carului
Merge mama robului
Tot plângând și suspinând
Si din graiu aşa zicând:
— Dragilor birișilor!
Lăsați boii 'ncetișor,
Că robu'i al meu ficioz.
Dar' robul din graiu grăia:
— Du-te mamă la focul
Că 'mi-ai mâncat norocul,

Listele alegătorilor dietali. Dela comitetul central al comitatului Sibiu pentru alegerile dietale, se face cunoscut, că *listele provisorie ale alegătorilor dietali* din cele patru cercuri electorale ale comitatului Sibiu se vor espune spre vedere publică din 5—25 Maiu în biroul comitatens de espediție (casa comitatului); listele alegătorilor orașului Sebeșul-săsesc vor fi espuse în același timp în biroul magistratului din Sebeș, ear' ale comunelor în cancelariile notariatelor cercuale, având drept fiecine să iee privire în ele în timpul dela 8—12 ore a. m., ear' dela 2—6 ore p. m. a lua copii de pe ele.

Reclamări în privința persoanei proprie, ori în contra inducerii sau omitterei din listă a cutăruia, sau cu privire la alte erori, este îndreptățit a face originea din 5—15 Maiu. Aceste reclamații vor fi asemenea espuse vederei publice amăsurat normelor însărate mai sus, având originea dreptul de a face observări asupra reclamațiunilor în timpul din 16—25 Maiu.

Reclamațiunile au să fie adresate în scris comitetului central-electoral comitatens, provăzute cu documentele necesare, respective magistratului Sebeșului, și respective în comunele mari primăriilor, ear' în comune mici notariatelor cercuale. În același act se pot face reclamații cu privire la mai multe persoane, observările însă trebuie făcute separat la fiecare reclamație (§§. 44, 45, și 46 din art. de lege XXXIII. din 1874).

Sinoadele.

Duminecă s'au deschis toate trei sinoadele ale bisericiei române gr.-or. În 2—3 zile sinoadele s'au ocupat cu verificarea deputaților, adepătă să văzut cari deputați au fost aleși în regulă, apoi cu constituirea, adepătă alegerea notarilor și a comisiilor, cari iau la respere societatile și lucrările consistorului și vin de dău socoteală sau raport în sinod, pe temeiul căruia apoi sinodul aduce hotăriri.

Sinodul archidiocesan Mercuri a intrat în lucrările mai însemnate. În ziua aceasta s'au desbatut rapoartele despre starea bisericilor și a școalelor din ar-

Eu când am fost mititel
Nu mă-nvățai plugărel,
Ci mă-nvățai tâlhărel;
Furai cepe din grădini,
Custuri de pe la vecini
Si jurai cu casa toată
Că tu nu ești vinovată.
Dar' dacă m'am mai mărit,
Furam oi și furam boi
Toate le-am mâncat cu voi,
Dar' acum mai înapoi
Furai calul galbenul
Si-acum 'mi-am mâncat capul.
Mumă-să din graiu grăia:
— Dragilor birișilor!

Robul de li-ți deslegă
Eu cu mierța bani voi da.
Dar' robul din graiu grăia:
— Lăsă-ți banii dumnitale
Să-ți fie de comendare
Si altul nu mă căta
Că tu 'mi-ai făcut asta.

chidiecesă și rapoartele în mare parte s'au luat la cunoștință.

S'a mai desbatut apoi arondarea de nou sau împărțirea de nou a tractelor și s'a hotărât, că două tracte: a Avrigului și a Dobrei să fie încheteze a mai fi, când vor deveni vacante, iar' tracțiul Solnoc și Cetatea-de-Peatră să împreună intr'unul. La alte vre-o 20 de tracte s'au făcut schimbări mai mici, dându-li se la unele căte două-trei parochii, luate dela altele.

Lucrările continuă.

Procesele „Tribunei“ pentru lancu.

În vremea domniei »legei, dreptului și dreptăței«, după cum a zis prim-ministrul Szell, i-se fac vrednicului nostru organ național »Tribuna« procese strănice, nu mai puțin decât pentru *șepte articoli*, în cari s'a veștejtit purtarea miserabilă a procurorului Lázár, care a vătămat pomenirea marei noastre lancu.

Eată articolele improcesuate:

»Pretindem satisfacție!« articol publicat în nrul 263 a. tr. al »Tribunei«.

»Procurorului hienă«, poesie, publicată în nrul 264;

»Apel la tinerime«, apărut în nrul 262 și,

câte un articol publicat în nrul: 257, 258, 260 și 361 din anul trecut al »Tribunei«.

Pentru articolele două dintâi a luat răspunderea autorul lor, dl Ioan Scurtu. Pentru al treilea va răspunde în fața judecătoriei maghiare autorul dl G. Novacovici, iar' celelalte patru rămân în sarcina redacțiunii »Tribunei«.

Cu privire la articolele două dințâi, dl Scurtu a fost ascultat din partea judeului de instrucție din Cluj, care l-a pus sub acuzație. Dl Scurtu a înaintat în contra acestei hotăriri un recurs, scris românește și în ton aspru, care face cinste vrednicului tinér Scurtu.

Nu-i vorbă, frumoase vremuri de drept și dreptate am mai ajuns. Tu băjocorit, tu hulit și tot tu improcesuat și osândit!

Poesii populare.

Din Boziaș.

Culese de Dem. L. Teodoran, dascăl român.

Până-i omul tinerel

Să leagă dorul de el,

Dacă omu-mbătrânește

Și dorul îl părăsește.

M'as duce cu luna-n nor

Nu mă pot de-al mândrii dor,

M'as duce cu luna-n stele

Nu mă pot de-a mândrii jele.

Până nu aveam drăguță

Îmi părea noaptea micuță,

Dar' de când drăguță am

Noaptea-mi este căt un an.

Trecui valea pe punctă

La-o tinéră copilășă,

Nu ști țese, nu ști coasă

Dar' 'mi-e dragă, că-i frumoasă.

DIN LUME.

Răsboiul din Africa.

În septembra aceasta Englezii au eliberat orașul Vepener, incunjurat de Buri. Roberts a voit să rupă legătura între oastea de frunte a Burilor și între cetele din partea de meazăzi a Orangeului, dar n'a isbutit. Știrile mai noi sunt următoarele:

Burilor le-a succes retragerea din sudul Orange-ului, fără ca să poată fi împedeați. Numai lângă Tabanehu s'a opriț o ceată de Buri, ca să acopere retragerea oastei principale. Aici Burii au fost atacați de Englezii, cari numai după o luptă grea au putut ocupa Tabanehu. Lupta s'a dat lângă Ejesternek, și după cum se raportează, trupele auxiliare din Canada au suferit mari perdeți.

În Tabanehu se află de prezent 23 mii de soldați englezi. Roberts de aici văză a împedea pe Buri, ca să nu mai străbată spre sud. Calea dintre Bloemfontein și Tabanehu va fi păzită de detașamentul generalului Polecarew.

În partea vestică Burii și-au reluat lângă Warrenton, poziția, din care fusese să alungați. Aceasta știre o aduce *Daily Telegraph*.

Deputația de pace a Burilor a sosit în 30 Aprilie c. în Amsterdam. Poportația i-a făcut pe străde primire festivă. Deputația a conferat cu primarul.

Din toată lumea.

Incoronare.

Împăratul Germaniei, după cum se despezează din Hamburg, dimpreună cu împărăteasa, se va încorona de rege al Prusiei, la 18 Octombrie c. în Königsberg. Vor fi prezenti domnitorii și prinții germani.

Liniște în Creta.

Din Roma se anunță, că de oarece în insula Creta ordinea și liniștea e pe deplin restabilită și asigurată, puterile, cari mai au trupe acolo, au început pertractări, ca successive să le retragă din insulă până la toamnă.

Din Suedia.

Comisia de constituție a propus camerei svediane, se pună sub acuzație ministerul, din motiv că a denumit, contrar §. 107 din constituție, pe Norvegianul *Ditten* în un post de frunte în ministerul de externe.

Din Rucăr.

Culese de George Buca.

Foaie verde de bănuț
Aseară mi-am prins drăguț,
Dar nu l-am prins de stătut.
L-am prins numai de cercare
Să vedem ce minte are.
Îi mintea copilărească
Că nu ști cum să iubească,
Că iubește de cu seară.
Când îs dușmanele afară,
Să iubească 'n miez de noapte
Când dorm dușmanele toate.

Spune-mi mândro-adevărat
Cu ce apă te-ai spălat
De pe mini m'ai fermecat,
De-am lăsat caru 'ncărcat
Și-un loc de fén negreblat
Și-am fugit la tine 'n sat?
Eu-ți spun bade-adevărat
Cu ce apă m'am spălat,
Cu apă din trei fântâni,

SCRISORI.

Produse de meseriașilor.

Ni-se trimit următoarele scrisori din Sibiu și Orăștie, despre producțile hanicelor însoțiri ale meseriașilor nostri din aceste două locuri.

Eată ce ni-se scrie;

Din Sibiu.

Sedintă literară a 4-a a „Reuniunii sodalilor români din Sibiu”, tinută Joi seara în 13/26 Aprilie c., sub conducerea președintelui Victor Tordășianu, cu tot timpul nefavorabil, se numără și ea între cele reușite, atât în ce privește numărul participanților, cât și al debutanților. Cuvântul presidial de deschidere a ședinței a fost urmat de »Poutpouriul româneesc« al compozitorului nostru Iac. Murășan, executat la clavir prin d-șoara Eugenia Grecu, care face frumoase progrese pe acest teren. Sodalul cismar dl Valeriu Grindean estește la înțeles o parte din »Doinele poporale« ale lui I. P. R., ear după d-sa urmează poesia »Mama« de George Coșbuc, declamată de d-șoara Elenuța Buian, carea deși se produce pentru prima dată, a mulțumit auditorul. Dl Constantin Ban, sodal cirelar, a făcut mult hazz prin cetirea cu accent a poesiei »Omul rău însurat« de Atanasiu Georgiu. Eroul serei de astă-dată a fost elevul din secțiunea pedagogică a seminarului Andreian, dl Teodor Libeg, declamând de tot frumos poesiile »Caii Tiganului« și »Tiganul și Ursoaica« de Speranță. Dl Libeg, care promitea ajunge un dibaciu declamator, prin fericiata idee de a ne-delecta pe noi meseriași cu prestațiunile sale — a câștigat titlu la recunoașterea noastră. Încheierea ședinței a revenit tot d-șoarei Eugenia Grecu prin execuțarea la pian a valsului »Zina munților« de Ivanovici și a mai multor serbe. E de însemnat, că sala de ședințe a Reuniunii noastre, din lună în lună ajunge să fie tot mai frumoasă, mai atrăgătoare. D-șoarele din cor își săjănește pasul domnului în ce privește dăruirea de obiecte de decorație a sălei. Cu acest prilej am observat 3 oale cu flori artificiale (catifea), dăruite de damele din cor și tot aseară damele au luat hotărîrea să ne surprindă cu un frumos covor, cu care să se copere clavirul Reuniunii, covor ce să se brodeze prin fiecare membră a corului. (Un sodal).

Cu trei ruji din trei grădini
Unde mă vezi să suspini,
Cu trei ruji, cu trei bujori,
Unde mi-i vedea să mori.

Știi bine că-i badea dus
Tot îmi pare că-l auz,
Nu-mi pare rău că s-a dus
Da-mi pare că nu mi-a spus
Să-i fac merinde de ajuns,
Merinjoară de un ban
Să vie badea la an,
Cernută prin sprâncenele
Frâmentată prin inele
Și-i dospită pe limbuță
Si coaptă pe inimuită.

Mătrăguină trei jirezi
Bădit că al meu nu vezi,
Pe el ii cămașă albă
La grumazi năframă neagră,
Pe dinsus de guri-oară
Cunună de mustăcioare,
Ochii lui îs mură neagră
Numai gura lui mi dragă,

Din Orăștie.

Din Orăștie primim următoarele: Reprezentăția teatrală dată de »Reuniunea meseriașilor români din Orăștie« Luni, în 23 n. l. c., având în vedere că meseriașii nostri numai seara, după oboseala muncă de peste zi se mai pot ocupa și cu alte lucruri, putem zice că a reușit peste așteptare de bine.

Primul punct din program: »Hercu Bocageiul«, predat de dl Rusalin Ionescu a stirnit mult hazz în public, căci d-sa și-a dat toată silința, ca să interpreze că se poate mai bine pe Jidulin negustor, care cu sacul în spate încărcat cu tot felul de obiecte, umblă pe străde strigând după cumpărători și apărându-se cu cotul de căii ce-i ese în drum și se iau după dinsul. Nu putem deci avea decât cuvinte de laudă la adresa lui Ionescu și dorința, ca să-l putem vedea că mai des pe scenă.

Al doilea punct a fost: »Dragoste«, predată de dl George Dreghici, d-șoara Valeria Grofu, dl Ioan Tomuța și d-ra Safta Adamescu; ear' al treilea și cel din urmă punct a fost: »Băi de mare«, predată de domnii Dumitru Martin și Rusalin Ionescu și de doamna Lucreția Martin și d-șoarele Safta Adamescu și Rosa Rațiu. În general luat diletanții s-au achitat că se poate de bine de rolurile lor, în ceea din urmă mai ales d-na Lucreția Martin și George Dreghici. Publicul i-a răsplătit cu dese și lungi aplaus.

A urmat apoi dansul, care a durat cu mare animație până în zori de zi.

Resultatul material al petrecerei încă a fost destul de mulțumitor, rămânând pentru fondul Reuniunii un venit curat de 51 fl. 70 cr.

Dee Dumnezeu, ca căt mai des să avem fericirea a ne vedea întruniti la astfel de petreceri sociale.

Un participant.

Din Soimușul-român.

(De pe Târnava-mică).

— 15/28 Aprilie 1900.

Vai de turma, care n'are păstor...

Așa zice sfânta scriptură și mult adevăr se cuprinde în aceasta.

Comuna noastră în timpul de astăzi se află într'o stare căt se poate de tristă, față de starea ei înfloritoare de mai

Pe el ii cămașă verde
Rău mă tem că mi-l-oiu perde,
Că l-am mai perdut odată
L-am căutat lumea toată
Să l-am aflat la o fată
In mijlocul codrului,
La curțile dorului,
Unde stau porțile 'nchiise
Mândrele pe table scrise!

RÎS.

Domnul roată.

La noi în Sudriaș un om ducându-se după fén cu carul, i-s-a rupt o roată în virful dealului. Omul a trimis în grabă pe slugă la primarul, zicându-i:

— Du-te la domnul jude, să-ți dee o cioarsă de roată.

Slugă merse și găsind pe judele cu mai mulți oameni, ii zise:

— Domnule roată, să-mi dai o cioarsă de jude, că ni-s-a rupt dealul în virful carului. Impărt de Vas. Suciul,

nainte. Oamenii nostri în loc de a-și căstiga pe lângă avereia ce au moștenit-o dela părinții lor, — durere! că nici aceea nu ș-i-o păstrează, ce au moștenit-o, ci numai vezi, că azi își vinde unul o bucătică de pămînt, mâne altul, și tot aşa, și încă tot din locul cel mai productiv. Azi mai bine de jumătate dintre livezile noastre cele mai bune, pe cari părinții nostri le cultivau cu drag și cu mândrie și cari aşa zicând sunt cele mai prețioase dintre toate locurile din hotarul comunei: azi nu mai sunt ale Românilor, ci Sașii din comunele odinioară mai săracuți vecine culeg roadele lor bogate. Pe Român cel puțin numai ca servitor îl poți vedea, când înaintea vitelor, când lângă car, înțînd din toată puterea, când dă să se restoarne în vr'o parte carul stăpânului seu sas.

Lucrul e destul de trist! însă dacă va mai merge mult aşa, va fi cu mult mai rău!

Sunt mai multe lucruri, cari sunt cauza stărilor acestora triste.

Una dintre causele de căpetenie și cea mai aducătoare de săracie este beția.

Abia de vr'o cinci ani, a venit la noi în sat un Jidan zdrențos și văzut de el. Se vede, că oamenilor nostri li-s'a făcut milă de el, că astăzi de te vei uita la el, vei vedea că stă mai bine ca cei mai mulți Români din comună. Si vă asigur, că tot aşa va fi făcut și cărcimaru, care a fost înaintea lui și precum va face și cel care va urma după el, până când bietul Român va rămâne gol, fără masă, fără vatră, precum sunt Țiganii astăzi.

Causa de căpetenie la toate aceste miserii este faptul, că de vr'o zece ani poporul lipsit de conducător sufletesc, n'are dela cine să primească o vorbă bună părintească, n'are cine să-l conducă pe calea adevărată și aşa partea cea mai mare din popor a rămas jucările unor și altora dintre ei, și mai ales au picat în mâinile Jidaniilor, cari vin goli și să duc încărcăți.

Cel mai cuminte lucru ar fi, ca în loc să rămâneți desbinți, să puneteți umăr la umăr și în dragoste și cu sfat să căutați să alegeti în comună preot și învățător destoinic, — care să vă arate calea înaintării adevărate. N. N.

Învățători harnici.

De lângă Bistrița, 28 Aprilie n.

Interesându-mă foarte mult de instrucția copiilor și prin aceea de luminarea poporului nostru român, deși ocupat cu ale mele, totuși dorind a cunoaște învățătorii nostri români cari sunt conducătorii cei mai apropiati ai poporului român, dela a căror conducere atîrnă progresul ori regresul nostru, mi-am dat toate la o parte, și am mers la adunarea învățătorilor români ai reuniuniei „Mariana“, din tractul Bistriței, care s'a ținut în comuna Chiraleș, com. Bistrița-Năsăud.

Mare mi-a fost uimirea și multă bucurie m'a cuprins, când am ajuns în acea comună, căci pe toate ulițele, toți Români eșiau imbrăcați în portul lor frumos românesc, și cu pași repezi se îndreptau spre casa Părintelui ceresc, unii ca să-i mulțumească pentru darurile date, alții ca să-i ceară ajutorul sau

ear' cei mai mulți ca să se bucure ascultând corul învățătorilor.

În biserică serviau bravii preoți Alexandru Anca din Chiraleș și Mihai Baciu din Feleac; ear' corul învățătorilor prin cântările sale te înălța, alipindu-te și mai mult la credința noastră creștinească.

După ieșirea din sf. biserică, cu toții ne-am îndreptat spre școală, care prin esteriorul ei frumos spăla buna înțelegere ce există și unește poporul român din Chiraleș.

Am intrat în internul școalei, unde într-o sală spațioasă și prin ferestrele mari bine lumiță ne aștepta învățătorul local Ioan Mathe, împreună cu vre-o 25 prunci școlari, precum și cu un public numeros.

Adunarea se deschide prin o frumoasă vorbire, prin on. domn president ad hoc Mihai Baciu.

S'au esmis mai multe comisiuni, alegându-se ca critisatori domnii Teodor A. Bogdan, învățător în Bistrița și Ioan Tinis, învățător în Niețiu.

După aceea a urmat tractarea practică din botanică, ținută prin învățătorul Ioan Mathe, apoi a urmat a doua prin Ioan Pongrațiu, învățător în Arcalia, cari pe lângă toate că au fost destul de strict critisate, s'au declarat de *bine succese*. Mult ni-a plăcut critica dlui T. A. Bogdan, referitoare la recuizitele școlare și mobiliarul școalei, precum și la necesitatea frecuvențării școalei. O mai bună lecție pentru poporul nostru nici că s'ar fi putut da. Poporul l-a ascultat cu multă atenție și pentru cele spuse s'au aflat îndemnați a-i mulțumi, promițând că vor și face tot ce le stă în putere. De aci putem vedea că România sunt bravi și harnici.

A urmat cetera disertației „Apărarea celor doi factori principali ai instrucției“ (a școalei și a învățătorului) prin domnul Teodor A. Bogdan, învățător în Bistrița, din al cărei conținut am aflat, că acest învățător pune foarte mult pond pe interesele de cari ar trebui să fie nutrit fiecare învățător.

Ideeoa foarte bună și de tot interesantă, stilul românesc și clar, ne-a îndemnat a-i aduce mulțumită protocolară și a hotărî publicarea ei în vre-o foaie pedagogică.

A urmat raportul comisiunii esmise pentru înscrierea de membri noi, din al cărei raport s'a aflat și constatat cu bucurie că s'au înscris peste 30 de membri ajutători, între cari mai toți tineri din loc.

După acestea s'a ales de cassar provizor domnul Ioan Tinis, ear' de bibliotecar provizor domnul Teodor A. Bogdan.

S'au trimis telegramme de iubire și aderență mult onor. domn protopop și episcop de recunoștință mult onor. domn Ioan Baciu, redactor și st. domn Aron Boca Velchoreanul.

Pentru adunarea viitoare ce are să țină în Niețiu s'a înscris ca disertant domnul T. A. Bogdan, pentru ținerea prelegerii practice dl Ioan Tinis.

După sîrșirea adunării cu toții am fost invitați la casa ospitală a domnului învățător Mathe, unde învățătorii au fost foarte bine primiți, petrecându-și până de cătră seară cântând și toastând.

În urmă s'au despărțit cu cugetul de a se revedea căt mai îngribă la a doua adunare în Niețiu.

Eu încă încheiu, și zic, că numai aşa învățători să ne dea Dumnezeu pe tot locul, ear' bravilor nostri învățători le doresc spor și înaintare.

„Vecinu“.

Convocare.

În sensul §-ului 21 din „statute“ prin literile prezente se convoacă adunarea de primăvară a învățătorilor gr.-catolici din despărțemântul Bieei (și Dioceza Sân-Martin ca afiliat al Bieei) al „Reuniunii învățătorilor gr.-cat. din archidiocesa gr.-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș“, pe Duminecă, în 13 Maiu st. n. a. c., în școală gr.-cat. din Valea-Sasului, la care sunt invitați domnii învățători, on. domni preoți și toți doritori de înaintarea învățătorului poporului.

Ordinea de zi.

Şedința I.

- Participare în corpore la serviciul divin împreună cu parastase pentru repausul sufletelor ilustrilor archierei gr.-cat. decedați pe teritorul archidiocesei gr.-cat. dela sf. unire și până în prezent și pentru repausul sufletelor învățătorilor reponzăti pe teritorul acestui despărțemânt, la 8 ore dim.

- Deschiderea adunării prin presidiu la 10 ore a. m.

- Constatarea membrilor prezenți eventual legitimarea absențelor.

- Esmitearea unei comisiuni pentru compunerea unui regulament pentru folosirea cărților din bibliotecă.

- Legitimarea achitării abonamentului la „Foia școlastică“.

- Cetirea și verificarea procesului verbal din adunarea precedentă.

Şedința II. la 2¹/₂ ore.

- Tinerea unei prelegeri practice prin dl V. Decean, învățător în Valea-Sasului.

- Cetirea unei disertații de dl Ioan Ignat, inv. în Spini.

- Învățătorul poporul după sf. unire, disertație de dl Dem. Lazar Todoran, cantor-învățător în Căpâlna-inferioră.

- Apreciarea prelegerii și a disertațiunilor.

- Încassarea taxelor și înscrierea de membri noi.

- Raportul cassarului.

- Alegerea comisiunii verificătoare.

- Fixarea locului și timpului pentru ținerea proximei adunării.

- Designarea membrilor, cari vor prelege ori diserta la adunarea viitoare.

- Eventuale propuneri.

- Închiderea adunării.

Dela presidiul „despărțemântului Bieei“ al „Reuniunii învățătorilor gr.-cat. din archidiocesa gr.-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș“.

Sâncel, 28 Aprilie 1900.

Teodor Pănăzan,
inv. dirigent și președinte.

Demetriu Lazar Todoran,
notarul despărțemântului.

Fruntașii Bucovinei.

Dr. Iancu cav. de Flondor.

— Vezi Ilustrația. —

Dăm azi earashi portretul unui vrednic fruntaș al Românilor din Bucovina, a cavalerului Iancu de Flondor. Dinsul e om tiner, infocat naționalist, mare proprietar și deputat. Alătura de Dr. G. Popovici, dl cav. de Flondor este unul din cei mai insenmați luptători pentru limba și drepturile poporului român din Bucovina.

Dr. Iancu de Flondor.

PARTEA ECONOMICĂ.

Administrarea câmpurilor.

Articolul de lege XII. din anul 1894 despre economia câmpului și poliția de câmp dispune cu privire la administrarea câmpurilor următoarele lueruri mai însemnate:

Fiecare economie de pămînt își poate folosi, între marginile legei, liber proprietatea sa de pămînt.

Acolo, unde două din trei părți a proprietarilor de pămînt sunt învoiți, ca să lase un câmp și de ogoare, se poate practisa și pe viitor sistemul celor trei câmpuri. Cu privire la aceea, că în fiecare câmp ce fel de bucate să se samene, decide majoritatea proprietarilor de pămînt.

Proprietățile mai mari de pămînt îngrădite cu gard sau închise cu șanț și gard viu, se pot folosi și în ogoare în fiecare an. Tot în sensul legei de mai sus, trebuie lăsată o parte de câmp pentru cultura plantelor de nutreț, care trebuie ținută totdeauna în apărat.

Dacă a zecea parte a proprietarilor de pămînt, nu sunt mulțumiți cu sistemul celor trei câmpuri, după șese ani dela intrarea acestei legi în vigoare pot pretinde schimbarea aceluia sistem. În privința aceasta hotărâște majoritatea proprietarilor de pămînt.

În privința păsunatului vitelor pe câmpul comunei, în privința punerii păstorilor, a vigililor de câmp și a hotărâște reprezentanța comunală.

Pentru îngrijirea și păzirea productelor de pe câmp, vigilii puși, trebuie să depună jurămîntul prescris de lege înaintea protopretorului cercual, aceia apoi primesc pentru serviciul lor la finea anului sau la culesul bucatelor o plată anumită dela proprietarii de pămînt, fie în bucate, fie în bani gata.

Pe baza jurămîntului depus, păzitorii de câmp au dreptul de a închide vitele aflate în câmpurile oprite. Paguba făcută de acelea o prețuiesc și proprietarul vitelor închise trebuie să o plătească.

Dacă proprietarului de vite îi se pare paguba prețuită de vigili prea mare, atunci se cere o comisiune amestecată, în care primăria comunală tri-

mite un membru, proprietarul vitelor închise al doilea, iar păzitorul de câmp prețuiește și el ca al treilea membru. Fiecare din acestia trei membri prețuiesc separat și despre prețuire estradau un atestat în scris. Suma celor trei păzitori se împarte apoi cu trei și aceasta se consideră apoi ca pagubă adeverată, care trebuie restituță aceluia, în al cărei pămînt s'a făcut dauna. Pentru a se înțelege mai bine această procedură lăsăm să urmeze aci un exemplu: Să zicem, că păzitorul de câmp prețuiește 10 coroane, membrul primăriei 8 coroane, iar trimisul proprietarului vitelor închise 6 coroane, cari la olaltă dau suma de 24 coroane. Suma aceasta se împarte cu 3 și astfel căpătăm 8 coroane, care se consideră apoi ca adeverata pagubă. Aceasta trebuie plătită celui păgubit în decurs de patru săptămâni.

Dacă proprietarul de pămînt, nu și reclamă paguba avută în timp de 6 luni, aceea se prescrie și nu mai are drept a o pretinde.

Pentru închisul vitelor mai mari, cum sunt: vitele cornute, caii, asinii și mulii se poate lua o taxă de căte o coroană de capul de vită, pentru capre 70 bani, pentru porci 50 bani, pentru oi 30 bani, pentru găște 10 bani, iar pentru alte galite căte 5 bani. Din suma aceasta o parte cade în favorul alodiului comunal, iar altă parte în favorul mînătorilor.

Deosebit pentru mînat sau închis sunt de a se plăti următoarele taxe: pentru vitele cornute, asinii, mulii și capre, pentru cai și porci 40 bani, iar pentru vite mai mîrunte 10 bani de cap ziua, iar noaptea de două ori atât. Pentru ciurzile mari mari de 20 capete taxa de mînat se socotește numai pe jumătate.

Păzitorii de câmp pot face arătare în anumite casuri contra acelora, cari fac transgresiuni sau prevaricații în câmp și aceia pot fi pedepsiți cu o amendă de 200 coroane. Astfel de transgresiuni face: cel ce răpește sau strică semnele de pe câmp, cel ce ia zălog fără îndreptățire, cel ce dă foc la trestia, iarba sau paiele de pe câmp fără supraveghere, cel ce lasă vitele se pasă pe teritorul altuia, cel ce scoate în câmp vite de prăsilă: armăsari și tauri fără a avea aderentă legală, cel ce vinde sămîntă de trifoiu necurățită de aurelia și iniță și cel ce topește cânepă și inul în apele oprite (§. 94).

Mai departe face transgresiuni și poate fi pedepsit cu 100 coroane: cel ce culege iarba sau material de încălzit sau gunoi de pe pămîntul altuia, cel ce lasă vitele pe câmp fără paza recerută, cel ce își păzește vitele deosebite de ciurdă, cel ce împedecă culegerea frunzelor de pe frăgarii publici pentru cultura vermilor de mîtasă, cel ce fără îndreptățire folosește uneltele străine lăsate pe câmp, cel ce trece cu carul sau vitele peste bucatele altora, cel ce cosește iarba sau miriștea comună destinată pentru pașterea vitelor, cel ce îngroapă în pămîntul altuia mortaciuni, gunoi sau oase, cel ce nu stîrpește animalele și plantele stricăcioase, cel ce nimicește și strică ierburile păsărilor folositoare agriculturiei și a. (§. 95).

Dacă paguba nu trece peste 40 coroane are să judece și esecute în prima instanță, în comunele mari și mici primăria comunală, în a doua instanță protopreitorul cercual, iar în a treia instanță ministrul de agricultură. În orașele cu drept de municipalitate căpitani poliției sau alt membru cu oficiu autorizat spre aceasta.

Mai bine e ca economul să cunoască transgresiunile mai însemnate de câmp și să se ferească dela comitea lor, ca să nu cadă sub urmările legei, care în cele mai multe cazuri îl pedepsește destul de aspru.

Ioan Georgescu.

Trifoiul și luțerna.

Pe zi ce merge hotarele se tot strîmtează, păsunatele devin tot mai mici și astfel peste vară tângesc vitele mai tare decât iarna. Cu deosebire unde hotarele sunt comasate astfel, de oamenii nu și-au lăsat păsunat, acolo vara o duc foarte rău, că trebuie să plătească foarte scump păsunatul la boierul din sat, iar acela le rupe din moșia lui cea mare căte o fărâmătură stearpă, unde numai că nu și-o moară vitele cu foamea. Încă oile și vităii, mai trăesc cum amaruil lor trăesc, dar vitele mari se leagănă de pe picioare. Pe astă cale, vezi bine, oamenii nostri nu pot înainta în avere. Că vitele ținute rău, hămisite cu foamea, nu sunt nici de pret, nici de muncă cum să ar cădă, iar vacile numai că nu sunt de tot sterpe. Din pricina asta ar trebui ca oamenii nostri să se provadă cu plante de nutreț, din care cele mai bune sunt trifoiul și luțerna. Au început oamenii nostri a cunoaște folosul lor, mulți le și cultivează, dar sunt încă foarte mulți cari nu se pot împrieteni cu ele.

Unii sunt împotriva lor, fiindcă date la vite în stare verde și fără măsură cuviincioasă, vitele se umflă și creapă. Așa ei apoi zic că sunt ierburi otrăvitoare care-i chiar păcat să le sămene omul.

Alții sunt de părere că părinții nostri au trăit și au fost gazde, cu toate că nu au mai umblat după atâtea trifoaie și luțerne.

Cei dintâi, cari adecă susțin că trifoiul și luțerna sunt otrăvite, nu au drept. Drept că se umflă vitele de ele, dar oare de ce? Eată de ce: Sunt foarte grase și dulci, iar vita flămîndă le mânâncă cu lăcomie mare, cu deosebire dacă le dăm proaspete, verzi, ori dacă le slobozim să pască. Dar nu sunt nici-decât primejdioase dacă aceste ierburi le dăm amestecate bine cu nutreț uscat ori chiar cu paie, cel puțin o săptămână la început, până se dedau cu ele. Ear uscate nu numai că nu sunt primejdioase, dar sunt de toată bunătatea. Deci nu aibă nimenea frică de otrava lor.

Cei ce susțin că părinții nostri au trăit și au fost gazde cu toate că nu au mai umblat după atâtea trifoaie și luțerne, au toată dreptatea. Numai că uită un lucru: Pe vremea când erau părinții nostri gazde, hotarele nu erau comasate, păsunatele erau căt vedea și cu ochii, moșile erau mai mari. Dar azi nu e aşa. Azi hotarele sunt com-

sate, ear' care nu sunt, se comasează mereu; aşa moşile sunt mai mici, că s'au împărțit în atâtea părți, căci copiii au avut părinții, de nu cumva au mai și vândut căte o moină. Din astă prință, azi nu mai putem zice că vom trăi cum au trăit părinții nostri, căci în alte vremi au trăit ei și în alte vremi trăim noi. Ei aveau pămînt destul, că puteau lăsa ogoare negre; noi suntem săliți a face ogoare verzi. Mai pe scurt: trebuie să ne gândim mai altcum, de cum s'au gândit ei. Chiar de aceea, fiecare econom va face bine dacă își va împărță locșorul astfel, căcă se poate pune și bucate, dar și pentru vite să nu se lase numai în nădejdea fănațelor. Unde au păsunat bune pentru vară, acolo e deajuns dacă cultivatează trifoiu și adeca — după-cum știu de altcum mulți oameni de ai nostri — în holdele sămănești cu spicoase: grâu, săcară, orz, ovăs. Primăvara, când holdița e de un lat bun de mână, se seamănă trifoiul care încolțește, prinde rădăcină și crește ca de un lat de mână până la timpul când se seceră ori cosește holda. După-ce am dus spicoasele acasă, numai decât cosim miriștea și o uscăm, că-i în două cu trifoiul și peste iarnă e foarte bună cu deosebire la oi și viței. În vara a doua avem 2—3 cosituri zdravene de trifoiu, care îl uscăm și păstrăm ca nutreț pentru iarnă. Si ce nutreț bun, Doamne, că se îngrașe vitele de el, ear' vacile dau lapte bun și mult. Dacă vedem că trifoiul s'a rărit tare, atunci toamna spargem trifoiștea cu plugul și locul arat îl putem sămăna numai decât cu grâu ori cu săcară, că după trifoiu se fac foarte bine. Ori că spargem trifoiștea numai primăvara și sămăna cucuruz. Atunci apoi să vezi la ciucălăi și la bostani, ca 'n poveste, că locul se îmbunătăște sub trifoiu.

Unde nu avem păsunat bune pentru văratul vitelor, acolo e neîncunjurat de lipsă cultivarea luțernei. Pentru scopul acela e foarte bine de avem grădină mare, căcă barem $\frac{1}{4}$ de juger să-l putem umplă cu luțernă. Atunci, de pe el, putem țină toată vara la iesle 2 boi și 2 vaci. Că de primăvara de pe la Sf. George până cade bruma, tot cosim în fiecare zi căte o breazdă două

și n'am ajuns cu cositul bine până în capăt și cea dela început cade de mare și de groasă. Astfel, căcă de multe-ori suntem săliți a cosi și usca căte un petec, că vitele nu sunt în stare să o mănușe verde, atâta se face. Altcum lutera și uscată-i foarte bună, cu deosebire vacilor cu lapte, numai să nu o lăsăm până îmbătrânește și face floare, căcă atunci e cotoroasă și pică frunzuțele de pe ea la uscare.

Dacă grădina nu ne este destul de mare, căcă să putem sămăna acolo lutera, atunci o sămănam într'un loc ce ne este totuși de-a îndemână, aproape de sat, ori barem să aibă drum bun, căcă să putem merge cu înlesnire tot a doua zi căte după un loitor de lutera.

I. P. R.

SFATURI.

Caii cu suspin.

Suspinul la cai provine îndeobște din slabirea organelor de răsuflare și a inimii. Astfel de cai nutriți cu grăunțe, fén sau otavă se îngreunează, capătă sânge mai mult, ear' foalele devine mai voluminos, prin ce și răsuflarea se urcă, tot mai repede. Tot așa se îngreunează răsuflarea și atunci, dacă calul cu suspin e ținut într'un grajd prea cald, dacă e mînat sau alergat prea mult și în căldură mare. Asemenea cai, dacă nu se îngrijesc mai bine ca cei sănătoși, odată pot să crepe.

Economii practici au putut constata că caii cu suspin, pe timpul căt stau în grajd să nu se prea nutrească cu atâta fén, ci mai mult cu paie mai mărunte, cari nu produc atâta sânge și ferbențeală, ca acela. Cailor cu suspin înainte de lucru și alergări să nu li-se dea niciodată prea multă apă, ear' când sunt prea osteniți sau asudați să nu li-se dea de loc apă, căcă atunci ușor pot să crepe.

Înțarcatul vacilor.

Unele vaci cu lapte au datină, că nu înțarcă până când nu fată eară. Mulsul până la a doua fătare are urmări dăunoase, atât pentru desvoltarea vițelului din foale, căcă și pentru vacă însăși. Vițelul fără lapte nu se poate desvolta normal, ear' vaca prin nutrirea vițelului din foale și prin muls slăbește peste măsură. Pentru încunjurarea acestei scăderi, vaca înainte de fătare cu două luni, trebuie lăsată ca să înțerce. Înțarcatul se face așa: că vaca se mulge tot mai rar, până când înțarcă de tot.

Cotețele porcilor.

Deși porcii sunt niște animale, cari nu prea iubesc curătenia, totuși pe timpul, căcă țin în cotețe, ar trebui îngrijite ca să nu fie săliți a se tăvăli în noroiu și gunoiul lor propriu. Pentru încunjurarea acestei scăderi, cotețele ar trebui podite astfel, ca o parte să fie ceva mai ridicată. Partea aceasta se aşterne cu paie și porcii se dedau a se culca numai pe aceea, unde e locul deplin săvânt, scoborindu-se în partea mai de jos, numai când au să se se îmboleagă și urineze.

Știri economice.

Biblioteca „Bunul Econom“. Reuniunea economică din Orăștie a hotărît în ședință să pe Aprilie să scoată în cărticele deosebite, retipările din „Bunul Econom“, lucrările economice mai mari și mai vrednice. Vor forma o bibliotecă pentru poporul econom, și ieftină, sub numele de „Biblioteca Bunului Econom“.

Grâul românesc (din România) în urma unor cercetări amănunțite de învețăți din Germania, a fost aflat de mai bun ca toate grânele americane, australiene și europene. În Europa două grâne sunt mai bune: cel din Ungaria și România, dar și între acestea două cel din România e mai bun!

Cinstește pe tatăl-tău.

Povestire de Ioan Bochis, preot.

(Urmare și fine).

Erau chiar cășlegii, — în cărcimă era joc și voe bună, când deodată, din ce nu știu, s'a iscat un foc mare în curtea cărcimiei, care era în vecinătatea Paulinei, din care foc nu a scăpat nici casa lui Niculiță. Toate i-s'au făcut cenușă, — dar pe atunci nu trăia badea Petre. — Ce e drept Niculiță eară și-a zidit casa, dar nu cu banii sei. Socru-seu Curtean ducea o domnie la casă, dar pentru aceea banii nu se bătea în cap la el. Ba și când a murit nu a lăsat nimic la rămasiștele sale. Niculiță din roada cămpului nu era în stare să adune atâta, căcă să plătească usurile, și să împlinească și domnia Paulinei, — care și după necaz nu știa ce-i crucea. Pe Paulina nu o a văzut nimeni în veci să lucre la câmp ca pe alte găzdoi, ori să facă sau să ducă de mâncare la lu-

crători — pentru toată lumea; dar pentru aceea de când a eșit socru-seu din casă, în toată ziua avea o mătușă, altă cuscera, altă soră, alta știe Dumnezeu ce cu grămadă la povești, minciuni, cari tare ii erau plăcute. Aceste toate se țineau cu traiu bun. Băieții ei erau îmbrăcați și hrăniți ca și cum ea ar fi alergat din zi din noapte spre a le aduna cele de lipsă, și nime nu știa de unde se împlinesc toate acestea. Apoi aci încă se poate aplica zicala: „Să fie vravul de grâu căt de mare, o găină tot il împrăștie“. — Niculiță numai se uita la toată treaba, dar nu zicea nimic, că lui i-a trebuit muiere din neam domnesc.

Când a ars, și cu ei o mare parte a satului n'a avut în puiuc un sfânt de creștin, căcă a trebuit pe lângă usură mare să împrumute bani dela Jidan — apoi văi și amar de acela care cade în cleștele Jidanului.

Paulina cu plătirea cametelor nu și-a bătut capul, cu atât mai puțin cu depurarea capitalului. Ea își ducea rîndul ca mai nainte. Niculiță de griji încărunțise și dacă se căia vre-o dată și zicea drăguța doamnă: „Lucră, prostule, că tu nu ești născut din pat domnesc, mie îmi adă ce poftesc, că aș te-ai prins când m'ai luat.“

Cu timp băieții lui Niculiță au crescut mari, dar ca și mume-sei nici la unul lucrul nu i-a plăcut, ci mâncau, beau bine, se jucau și dormeau bine când alții de vîrstă lor erau asudați pe frunte. Cu două fete a pătit nenorocire, un ficioar a luat lumea în cap, că acum satul i-a fost strîmt. Doi încă au rămas lângă tată lor. Unul din doi, cel mai mare a ajuns vîrstă de insurat, și acum își facea mintea sfleder, cum l-ar însura, ca fiitoarea noră să aducă zestre la casă, din care să-și mai poată împușta din datorii.

A mai fost în sat un „domn“, dar

Semănăturile în România. »Gazeta Săteanului« dela București scrie în numărul seu mai nou (de Paști) următoarele:

»La țeară starea semănăturilor e foarte bună și avem mari nădejdi de recolte mănoase și de mare căutare. Afară de locurile cum am spus, unde apa a stat mai mult — dar' cari nu sunt așa de întinse — colzele, navetele, grânele și săcările sunt de toată frumuseță. Pământul umezit la atâtă adâncime, de deasupra e cam bătăturit, dar s'a boronit pe alocurea și ploile și umezala, ajutate de căldurile ce avem acum, dau un mare avânt creșterei, cam întârziate în astă primăvară.«

Grânele puse timpuriu, minunat de înfrățite și înrădăcinat, vegeteză cu toată puterea și pot da cele mai mari recolte. Cele târzii sunt mai revărsate, dar au tot timpul a se îndesă.

Pe cât sunt voioși cei ce au semănături de toamnă, pe atât sunt de îngrijorați cei cari pun nădejdea în cele de primăvară. În adevăr, puține oarze și ovăzuri s'au sămănat din cauza lipsei sămânței, întârzierei de moleșagul pământului, a aratului și chiar din cauza lipsei de nutreț pentru trăgători.«

Reuniune de înmormântare în Vinerea. »Bunul Econom« scrie următoarele: »În marea comună Vinerea s'a constituit o Reuniune de înmormântare, după modelul celei a noastre din Orăștie, cu aceleași taxe și aceleași ajutoare.«

Adunarea de constituire condusă de președintele Reuniunii noastre economice Dr. Ioan Mihu, a ales de director al Reuniunii de înmormântare pe dl not. pens. Teodor Herlea, cassar pe dl Nicolau Mihăilă și secretar pe dl inv. Porfiriu Nicoară, — ear' membrii în comitet pe următorii 12:

Daniel Păcurariu, paroch; Ioan Iosif, primar; Alexandru Herlea, not. com.; Ioan Cugerean l. Crăciun, Nicolae Filimon l. Vasile, Avram Opincariu, Nicolae Mihăilă l. Crăciun. Petru Simedru l. Gligor, Nicolae Herlea l. Vasile, Ioan Urîtescu l. Nicolae, Petru Lazar și Ioan Ilina.«

acesta într'adevăr a fost »domn«, că oare-când a fost și tist de varmeghie Ce fel de slujbă a avut — nu vă spun — destul că pe căi necunoscute și-a adunat bani mulți din cari bea, mâncă și se odihnea acuma la bătrânețe cu două fete dimpreună. Niculiță se avea bine cu »domnul« acesta. Odată ca din glumă o agrăște pe cea mai mare domnișoară, că nu cumva ar avea voie să fie noră? Pentru ce nu, 'i-a răspuns Rozica, și din gluma aceasta s'a făcut căsătorie. Dară ce să vezi, lucru ciudat! Nici Rozica n'a voit a-i fi mireasă lui Sandu mai nainte de a nu-i pune moșia și tot ce are pe fioru-seu Sandu. N'a avut ce să facă, că pe domnișoara cu bani nici la un cas nu a voit a o perde. Niculiță s'a învoit, și așa fior de țeară și-a luat muiere de »domn«, adeca domnișoară.

Paulina soacra, care și de aci înainte a cugetat a fi ea mai mare la casă — tare să îngelat. Noua nevastă după

Cursuri economice pentru învățători, se vor ține și în anul acesta. Dela 1 până la 28 Iulie vor avea loc la școalele economice din Ada, Lugoj, Kecskemét, Rima-Szombat și Nagy-Szt.-Miklos, iar dela 2 până la 29 August în Ada, Pépa, Lugoj, Csaba, Geoagiu, Ciacova. Cu totul se vor primi la aceste cursuri 380 învățători, dintre cari fiecare va primi dela stat un ajutor de 100 cor. Admiși vor fi învățătorii, cari până acum nu au luat parte la asemenea cursuri. Înștiințările pentru participare se fac la inspectoratele școlare. Fiind aceste cursuri practice de mare folos, indemnăm cu tot deadinsul învățătorii nostri a se însinua la participare.

Pentru stupari. Pentru 36 fl. se găsește de vândut o stupărie întreagă sistem Dzirzon, cu toate trebuințioasele, la Mateiu Grecu în Poșorta p. Făgăraș.

Cărți potrivite pentru bibliotecile poporale.

(Urmare).

Cărți poporane.

Aaron V. Anul cel mănos. Brașov, 1893. Tip. Ciurcu. Sibiu, W. Krafft, 20 fil. — Leonat și Dorofata. Brașov, 1898. Tip. Ciurcu. Sibiu, W. Krafft, 20 fil. — Patima și moartea lui Christos. Sibiu, W. Krafft, 1 cor. 80 fil. — Piram și Tisbe. Brașov, 1893. Tip. Ciurcu. Sibiu, W. Krafft, 24 fil. — Alexandria sau faptele lui Alex. Macedon. Brașov, Tip. Ciurcu. Sibiu, W. Krafft, 60 fil.

Barac Ioan. Arghir și Elena. Brașov, 1897. Sibiu, W. Krafft, 32 fil. — Halima sau 1001 Nopți. Brașov, 1897. 6 cor. 40 fil. 4 volume. — Risipirea Ierusalimului (cu cirile). Sibiu, W. Krafft, 70 fil.

Björnson B. Nuvele țărănești. Craiova, 1895, 56 fil.

A. Boca Velchereanul. Vinarsul. Gherla. Tip. »Aurora«, 20 fil.

Bota I. Andrei cel răsfățat. Brașov. Tip. Ciurcu, 30 fil.

Broștean P. Traista cu povestile istorice. Brașov, 1897, 90 fil.

Cătană G. Vieata lui Stefan-cel-Mare. Sibiu, »Tipografia«, 80 fil.

Cilibi Moise. Practica și apropouriile lui Cilibi Moise. Craiova, 80 fil. — Conducătorul

ce s'a așezat în casa lui Sandu, și a văzut execuțiile venind una după alta pentru datoriile socru-seu, tare să a intrat. — A tot plătit nevasta până a avut cu ce să din ce, că Sandu i-a fost drag, și pentru dragoste ce n'ai face. După plătirile cele multe acuma și-a format drept ca ea să fie mai mare la casă și acuma nu ca noră, ci ca doamna căsei poruncea la toți. Ear' când Paulina fi zicea să caute la bătrânețele ei, să o cinstescă ca pe o soacra — repede-i întorcea vorba: »Ce bătrânețe, ce soacra, eu sunt doamnă la casă, eu v'am răscumpărat din datoriile cele multe.«

Ce a fost nerăbdurie Paulina în tinerețe, dar' pe lângă Rozica a fost angher. Fost-a și acel cas, nu odată, când nu învingea cu limba una asupra celeilalte, mătura, sucitorul, vătrarul și alte obiecte aa făcut dreptate între ele. Din certele muiierilor a venit năcaz și sfezi și între tată și fiu în așa măsură,

torul în viață practică. Iași, 1898, 3 cor. 70 fil.

Cugler M. Poni. Sfântul Nicolae. Sibiu. »Bibl. Trib.« nr. 11, 16 fil. — Fata stolerului. Sibiu. »Bibl. Trib.« nr. 2, 10 fil.

Dogariu D. Moș Toma Bădiceanu. Gherla. Tip. »Aurora«, 12 fil. — Vlad hoțul. Gherla. Tip. »Aurora«, 12 fil.

Dulfiu P. Isprăvile lui Păcală. București, 1894, 1 cor. 50 fil. — Legenda Tiganiilor. București, »Bibl. p. toți«, nr. 70, 32 fil.

Florian Valeriu. Învățătorul din Merești. Brașov, 1888, 50 fil. — Genoveva de Brabant. Brașov, 1894. Tip. Ciurcu. Sibiu, W. Krafft, 60 fil.

Groșorean I. Scrieri pentru popor. Arad, 1891, 40 fil.

Iarnik I. U. Pavel Cătană, (trad. din boem.) Brașov, 1891, 40 fil. — Istoria minunatului Piticot. Brașov, 1888 (Ciurcu 20 fil.

Ivan N. Copilul de suflet; o căsătorie la țeară. Brașov, Tip. Ciurcu 20 fil.

Lazar I. P. Spice de aur, Sibiu 24 fileri.

Negruzzi C. Aprodul Purece. București, 1894. Tip. Socec, 80 fil.

Panțu I. C. La târg (povestire). Brașov. Tip. Ciurcu, 16 fil. — Niță dragă, (povestire). Brașov, 1888, 40 fil.

Pann Anton. Înțeleptul Archir și nepotul seu Anadam. Brașov, 20 fil. — Năzdrăvăniile lui Nastratin Hogea. București, 1895. »Bibl. p. toți« nr. 79, 30 fil.

N. Petra Petrescu. Povestiri alese. Brașov, 1892, 1 cor. 20 fil. — Satul cu comorile, Brașov, 1887, 40 fil.

Pop I. Reteganul. Leonat cel tiner. Gherla. Tip. »Aurora«, 20 fil. — Nuvele și schițe I. Gherla, 80 fil. — Pintea Viteazul. Brașov, 1898, 40 fil. — Prietenul săteanului român (sfaturi). Gherla, 1895, 60 fil. Tiganii (schită istorică) Blaj, 1886, 1 cor. 10 fil.

Popescu N. D. Bătaia dela Călugăreni. București, 1894, 80 fil. Botezul de sânge București, 1892, 60 fil. Constantin Brâncoveanul. Brașov, 1894, 80 fil. Fata dela Cozia. Brașov, 1802, 60 fil. — Junetea lui Mihaiu Viteazul. București, 1892, 70 fil. — Meșterul Manole. București, 1894, 80 fil. — Peneș Curcanul. București, 1892, 70 fil. — Primul rănit. București, 1894, 60 fil. — Prisonerul dela Plevna. București, 1889, 70 fil. — Sentinela dela Grivița. București, 1894, 70 fil. — Povești de Crăciun. București, 1894.

cât se adunau vecinii a pune pace între ei.

Mai tare între toți suferea Niculiță care își aducea aminte, că chiar așa a făcut odinioară și el cu tatăl-seu, și nu odată zicea, că acesta e păharul cu care l-a omenit odată și el pe tatăl-seu. Această turburare a căsei intră atâtă l-a îmbătrânit pe bietul Niculiță, cât în vîrstă de 50 ani așa căuta ca și cum ar fi fost de 80 ani, pleșug, alb la cap, gârbov de spate, cât numai răzimat pe bătă putea umbla. A venit vremea de și el a trebut să ese din casa dinainte și să se indestulească cu căsuța din-dărăt în care își amesteca odată tatăl-seu măncarea cu lacrămi; însă toate le suferea ca drept pedeapsă dela Dumnezeu pentru supărările cu cari și el odată a amărit pe tatăl-seu.

Într-o dimineață cu aceea a stat Paulina înaintea Niculiței, că fiorul lor cu muierea sa le dă drumul din căsuță — dar' zicea ea — nici eu altul nu

Speranță Teodor A. Anecdote populare. București, 2 cor.

Srajan M. Manual de bunăcuiuță. Craiova, 1885, 80 fil. — Til Buhoglindă năzdrăvanul. Brașov, Tip. Ciurcu, 50 fil. — Til Buhoglindă năzdrăvanul, cu cirile. Sibiu, W. Krafft, 20 fil. — Trei frați gheboși. Brașov, Tip. Ciurcu, 20 fil.

Trimbițoniu N. Trei muieri (anedotă). Brașov, Tip. Ciurcu, 20 fil.

Un prieten al copiilor. 100 istorioare morale. Brașov, 1892, 60 fil. — Vinea și fabulele lui Esop. Brașov, 1890, Tip. Ciurcu. Sibiu, W. Krafft, 60 fil.

Literatura frumoasă.

Adamescu G. Elocință română. București, 1894. »Bibl. p. toti«, nr. 43 și 44, leg. 1 cor. 4 fil. — Scriitorii români București, 1893. »Bibl. p. toti«, nr. 85, leg. 72 fil.

A. G. N. Pălăria ciasornicarului. »Bibl. teatrală«, nr. 6, 50 fil.

Alexandrescu Gr. Fabule. — Poesii și fabule. București, 1895, 50 fil. — Prosă și versuri. București, 1895, 56 fil.

Alexandri Vasile. Ostașii nostri. București, 1888, 80 fil. — Prosă. București, 1886, 8 cor. 40.

Ardelean N. P. Indienii sau pieile roșii. București, 1867, 1 cor. 32 fil.

Baiulescu M. Idil la țeară. Brașov, »Bibl. teatrală«, nr. 2, 80 fil. — Un om buclucaș. Brașov, »Bibl. teatrală«, nr. 4, 80 fileri.

Babes I. Din plaiul Peleșului. București, 1893, 3 cor. 50 fil. — Biblioteca copiilor. Brașov, 1897. Tip. Ciurcu, nr. 1—30, 1 cor. 40 fil.

Bodnărescu. Scările lui Porumbescu, 3 cor. 40 fil.

Bolintinean D. Legende istorice. — Poesii. Iași, 4 cor. 80 fil., 2 vol. — Prosa (vol. I.) Iași, 1 cor. 50 fil.

Buticescu R. V. »Dracul«. Cernăuți, 1896, 52 fil.

Campe H. I. Cuvinte de aur. Gherla, 1892, 2 cor.

Caragiale L. C. Teatru. Iași, 1894, 2 cor. 50 fil. — Trei novele. București, 1892, 1 cor. 44 fil.

Ceșbuc G. Balade și idile. — Fire de tort. București, 1896, 2 cor. 50 fil. — Povestea unei coroane de oțel.

Creangă I. Opere complete. »Bibl. p. toti«, nr. 28—33, 1 cor. 92 fil. — Culegeri literare. București, 1891, 3 cor. 40 fil.

Dogariu-Pilța. Carte de cetire. Brașov, 1895, 1 cor. 90 fil.

Donici A. Fabule. Iași, 1 cor. 50 fil.

Dulfu P. Păcală, epopee comică. — Fabuliștii români (fabule). Iași, 1 cor. 40 fil.

voesc a mai locu în iadul acesta. — 'Și-au căutat casă în chirie, și între lacrămi s'au mutat bătrâni din casa strămoșească.

Paulina de această supărare nu pește mult a căzut la pat, și după grele dar scurte suferințe a murit. A rămas bătrânu Niculiță singur, tot mereu căuta sfânta biserică, tot acușă își mărturisea păcatele, între cari cea mai mare greutate îi era pe suflet vătămarea tătăneșo, până-când într-o dimineată neavând pe nimenea lângă dinsul — l-au aflat mort în pat.

Sandu fecioru-seu ori și cum să opintit, n'a putut să scape de datorii — ca și cum blâstêmul lui Dumnezeu ar fi fost peste toată agoniseala lui — barem că era om treaz și silitor, până ce în urmă a fost silit să vinde tot ce i-a mai rămas din datorii, și de rușinea sătenilor să-l mutat într-un loc depărtat unde să nu-l incunoască nime, și aşa

Gane N. Domnița Ruxandra. Iași, 1894, 2 cor. 50 fil. — Novele.

Georgescu M. P. Datorile omului. București, 1892, 1 cor.

Groza C. A. Soartea țaranului. București, 1 cor. 40 fil.

Hodoș E. Schițe umoristice. Caransebes, 1897, 2 cor. 40 fil.

Hodoș Z. Întocmai (comedie). Caransebes. »Bibl. noastră« nr. 7, 28 fil.

Iarnik U. Bunica. Sibiu; 1885. »Bibl. Trib.« nr. 14, 1 cor. 20 fil.

Korolenko Vlad. Nuvele siberiane. Craiova, 1895, 56 fil.

Lăpădat A. I. Încercări în literatură. Brașov, 1874, 1 cor. 40 fil.

Legouve-Stănescu. Părintii și copiii. București, 1898, 2 cor. 40 fil.

Lubbock. Întrebuintarea vieței. București »Bibl. p. toti«, nr. 124, 32 fil.

Marian S. Fl. Carmen Sylva. București, 1 cor. 40 fil. — Satire poporane. București, 1893, 4 cor. 40 fil.

Mărăńeanu Gr. Biletul de tramvaiu. Brașov, »Bibl. teatrală« nr. 3, 30 fil.

Missail. Constantin Negri, București, 1877, 2 cor.

Moldovan Margareta. Din tainele vieței, novele, 2 cor.

Mureșan Andreiu. Poesii. Sibiu, tipografia archidiocesană.

Nădejde Sofia. Novele. Iași, 1 cor. 40 fil.

Neamțu Luisa. Copiii și amicii lor. București 2 cor. 40 fil.

Negruiu N. F. Nu mă uita. (Versuri funebre) Gherla, 1895, 90 fil.

Negruzzi C. Novele istorice. — Pecetele tinerețelor. 1 cor. 40 fil.

Nenițescu I. Pui de leu. București, 1891, 2 cor. 40 fil.

Niger R. și Tincu. Doamna Kiajna (dramă). București, 2 cor. 40 fil.

Odobescu A. I. Doamna Kiajna. — Michnea Vodă. București, 1804, 56.

Onițiu Virgil. Carte de cetire. III. Brașov, 1893, 2 cor. 50 fil. — De toate. Brașov, 1897, 1 cor. 40 fil.

Panțu I. C. Logofătul Mateiu. Brașov, 1887, 1 cor. 2 fil.

Pârjol Stan. Moartea lui Mihai Viteazul (tragedie în 5 acte), 1 cor. 20 fil.

Popa G. Dr. Datorințe și drepturi. Arad, 1885, 1 cor. 20 fil. — Merinde dela școală.

Popea Ioan. Caractere morale. Brașov, 1899. Tip. Murășan, 2 cor. 70 fil.

Popea Ioan. Garte de cetire (cl. I. și II. gimn.) Brașov, 1897, 3 cor. 20 fil.

Pop, I. Reteganul. Carte de cetire 1 cor. 50 fil.

întru sudoarea feței și întru răbdare și lipsă și-a susținut familia.

Rozica a mai trăit vre-o 10 ani după Sandu. S'a gătat de ale gurei, Sandu a murit, n'a fost cine să-i adune cele de lipsă pentru traiu, fiorilor o au părăsit, și s'a stors așa biata Rozica, că numai că lemnul a rămas din grasă ce era. Din milă a căpetat locuință în casa săracilor, unde își tăguia zilele din mila creștinilor. Mamele își spăriau băieții când erau rei — și vine bebea satului, că așa o batjocoreau, de urâtă ce era. Ear sătenii din Magureni pentru îndreptarea băieților neascultători le povestea pățania familiei »Oară că învățătură, că ce ajung aceia, cari nu-și cinstesc părintii, și cu ce păhar încini la tatăl-tēu, cu acel păhar îți vor închina și te băieții tēi.

Borsa, Noemvrie 1899.

Popescu Iuliu. Unde dai și unde creapă. »Biblioteca teatrală«, nr. 7, 50 fil.

Popovici I. Bănățeanu. Din viața meseriașilor. București, 1895, 88 fil.

Riurean M. I. Bunele exemple. București, 1 cor. 20 fil. — Cei doi frați. București, 1890, 1 cor. — Cele două surori. București, 1 cor. — Emigranții la Brasilia. București, 1 cor. — Familia creștină. București, 1 cor. — Inelul găsit. București, 1 cor. — Istorioare pentru copii. București, 1 cor.

Riurian M. I. Merloiu. București, 1 cor. — Mielul. București, 1892, 1 cor. — Noue istorioare pentru copii. București 1 cor.

Riurean M. I. Opere alese (Franklin). București, 1 cor. 20 fil. — Ouăle Paștelor. București, 1 cor. — Priveghitoarea, București, 1887, 1 cor. — Rosa de Tannenburg. București, 1900, 1 cor. — Trandafirul. București, 1 cor. — Robinson Crusoe. Brașov, Tipogr. Ciurcu, 70 fil. — Romeo și Iulietta. București, 1894, 1 cor.

Salzmann. Cărticica furnicilor. București, 1894, 1 cor. 40 fil.

Simu G. Cartea ilustrată, Gherla 90 fil. — Codrean Gherla (Todoran). — Nopți de iarnă. Gherla (Todoran), 1 cor. 60 fil.

Sion G. Una suta una (101) fabule, Brașov, 1892, 1 cor.

Speranță D. Th. Anecdote. București, 7 cor. 42 fil. 3 vol. — Proză. (Vol. I.) București, 1893, 2 cor. 40 fil.

Stănescu D. Crămpie. București, 1897, 2 cor.

Stefanelli. Loango, povestire. Suceava, 1886, 1 cor. 20 fil.

Stoenescu M. T. Aron Vodă. Brașov, 1892, 80 fil. — Stefan cel Mare. Brașov, 1892, 1 cor. 40 fil.

Stugau. Arta de a trăi. Brașov, 1893, 1 coroană.

Swintonowsky. Din viața poporului. Craiova, 1895, 56 fil.

Sylva Carmen. Bate la ușă, București, 1887, 2 cor. 40 fil. — De prin veacuri. București, 1895, 56 fil. — Cuvinte sufletești. București, 1888 2 cor. 90 fil. — Novele (trad. de Gion), 5 cor. 40 fil. — Povestile Peleșului. București.

Slavici I. Novele din popor. București, 1892, 4 cor. 90 fil.

Tanco. Numerii 76 și 77 (novelă).

Tolstoi L. Stăpân și slugă. București, 70 fil.

Trocaru. Vecinătatea periculoasă. Brașov, 1889, 90 fil.

Vlaicu A. Virginia. Trei doctori. Brașov »Bibl. teatr.«, nr. 5, 80 fil. — Venătoarea după carne de om. Brașov, »Bibl. popor.«, nr. 15, 50 fil.

Vlăhiță A. În văltoare. Tîrgu-Jiu, 1896, 1 cor. 80 fil.

Vulcan Iosif. Soare cu ploaie. »Bibl. teatr.«, nr. 1, 70 fil.

Washington. Pribeagul îndrăgostit. Oradea, 1897.

Wildenbruch. Doi trandafiri. București 64 fil.

Xenopol N. Hatirul. București 1 cor. 40 fileri.

Zamfirescu. Frica (novelă). București, 72 fileri.

Vulcan P. Lilice dela Pind. Tîrgu-Jiu, 2 cor. 40 fil.

Andersen. Povestiri alese. »Bibl. p. toti«, nr. 1, 32 fil. — Carte de chipuri fără chipuri. »Bibl. p. toti«, nr. 100, 32 fil.

Gogol N. Vecinii. »Bibl. Trib.«, nr. 27, 24 fil.

Michelet I. România, Roma, Pizza. »Bibl. p. toti«, nr. 8, 32 fil.

Inocențiu Micu Clain» (traducere). Tragedia calvarului. Sibiu. »Tipografia«, 2 cor.

Onisor Victor (trad). Castelul din Carpați. Sibiu, »Tipografia«, (Va urma).

CRONICĂ.

Faptă creștinească. Credinciosul nostru Petru Borduz cu soția sa Elisabeta, de sărbătorile Sf. Paști ne-a surprins cu un dar frumos, ce din vremuri nu s'a mai făcut, cumpărând un rînd de ornate bisericești în preț de 103 cor., pentru care frumoasă faptă rugăm pe Dumnezeu împărat să-i răsplătească. Vișag, 24 Aprilie 1900. Liviu Iancu, paroch gr.-cat.

Creștin bun. Dumitru Silea din Ucea-de-sus, moștenind după sora-sa Domnica Silea, a dăruit 95 fl. bisericiei gr.-or. din Cârțișoara. Raportăm despre această frumoasă faptă creștinească pe baza unei scrisori a lui George Cârjan, care cercetându-ne în redacție, a scris aici scrisoarea, zicând la fine că „nordul din Cârțișoara face cunoscut și aduce mare mulțumită lui Dumitru Silea.”

Parastas în Avrig. Azi, Duminecă, 6 Mai (23 Apr. v.), la Sf. George, se va celebra un parastas festiv pentru sufletul marei George Lazar în Avrig, la care va cânta și un cor de teologi din Sibiu.

„Asociația pentru sprințirea învețătorilor și sodalilor români meseriași” din Brașov și-a ținut adunarea generală la 29 Aprilie anul cur. n., sub presidiul lui N. Petru-Petrescu și în urmă a judecătorului Petru Pop. Fostul president Petrescu fiind silit să renunță la acest post din cauza multelor sale ocupării, drept recunoștință pentru meritele căștigate în lungul timp cât i-a fost president, „Asociația” i-a votat mulțumită protocolară și i-a ales „president de onoare”, ear’ în noul comitet au fost aleși alătura cu membrii vechi profesorii Ioan Socaciu și Ioan Panu și judele regesc Petru Pop. Noul comitet și-a ales president pe profesorul Ioan Socaciu.

† Ioan Tat, paroch gr.-or. în comuna Cichindeal, a răposat în 17 Aprilie n. Înmormântarea s'a făcut în 19 la lunei curente prin dl adm. protopresbiterul Nicolau Moldovan, asistat de mai mulți preoți din tract.

Adunare învețătoarească în Oradea. La 12 Aprilie n. s'a ținut în Oradea-mare adunarea generală a Reuniunii învețătorilor gr.-or. de sub jurisdicția consistorului orăden, fiind cercetată de 71 învețători și 1 învețătoare (unica în părțile bihorene: d-șoara Mărioara Bochiș). După vorbirea de deschidere a presidentului Nicolae Zige, asesor consistorial, și cetirea apelului nominal, s'au înscris membri fundatori cu taxa de 40 cor. Aurel Albu (Cefa) și Mihail Hașias (S.-Miclăuș), ear’ membri ordinari cu taxă de 4 coroane Teodor Simoc (Sumugiu), Ioan Tevran (Madarăș), Eutimiu Blaga (Tulca), preotul Stefan Tetu (Apateu) și juristul Iosif Părău; dintre membrii fundatori vechi plătesc taxa Nicolae Diamandi, catchet în Beiuș, Dr. Aurel Lazar și Nicolae Zige, avocați în Oradea-mare. În firul obiectelor ordinei de zi s'a discutat asupra modificării statutelor, cerută de guvern, primindu-se modificările propuse de comitetul central. Alegera noului comitet se amîna pe adunarea din Septembrie, sperându-se că până atunci noile statute vor obține aprobată guvernului. De astă-dată s'a ales numai cassar provizor (Iosif Silaghi, inv. în Madaraș) în locul lui Elia Bochiș din Oradea-mare, care după serviciu învețătoresc de 41 ani a trecut la pensie. Disertații au cedit învețătorii Petru Cipou din Luncșoara și Ioan Costa din Cefa.

La propunerea învețătorului Pantelie Bugariu s'a hotărît să se da din partea adunării vot de blam Tribunei Poporului, pentru atacurile îndreptate contra presidentului N. Zige în nr. 54, și s'a ales o comisiune de mai mulți învețători, care să redigieze și trimite numitei foi o „întimpinare” la acele atacuri.

Că oaspeți au participat la adunare protopresbiterii Moga și Roxin, referentul consistorial Dr. Ioan Groza, și actuarul consistorial George Pap.

După esaurierea programului președintelui încheie adunarea prin un discurs instructiv, îndemnând la muncă perseveranță în promovarea culturii poporului, la care în numele colegilor sei a răspuns învețătorul Petru Cipou.

Bal ardelenesc în București. Reuniunea „Frăția” a Românilor din Cața aflători în București a dat la 29 Aprilie n. în salele Eforiei un mare bal poporul sub patronajul ministrului de culte și instrucție publică Dr. C. I. Istrate. Venitul balului e destinat cantinelor școlare (mesele studenților). În aceeași zi, la 3 ore p. m. s'a făcut sfintirea drapelului Reuniunii.

Reglele României la Paris. Precum ceteam în ziarele din România, regale Carol I. al României și prințul-moștenitor Ferdinand prin jumătatea lunei Mai vor merge la Paris să cerceteze expoziția.

Comuna Breaza din comitatul Făgărașului săptămâna trecută a fost băntuită de un mare foc, escat pe timp de noapte. Au ars 40 case împreună cu toate clădirile laterale.

Moară arsă. Alătării a ars în Șoșdia moara cu vapor a firmei Baiersdorf și Biach din Timișoara. Paguba e peste 100.000 de coroane.

Concert în Avrig. Inteligența română din Avrig invită la concertul ce-l va aranja cu concursul unui grup de teologi din Sibiu, azi, Duminecă (23 Apr. v.) în sala hotelului comunal din Avrig, cu următorul program: „Eată ziua triumfală” de W. Humpel. — „Coroana cufundată” de Bönicke. — „Nu-s.....!” de * * * — „Cântecul ciobanului”, solo de bass executat de Andrei Ludu. — „Mars eroic” de Stunz. — „Musicanții dela Praga” de Th. Krause. — „Hora Sinaiei” de G. Ventura. — „Toaca” de * * * — „Doină”, solo de flaut, executată de Emil Terchilă. — „Foaie verde de trifoiu” și „Tot ți-am zis”, de T. Popovici. — „Cisla”, operetă comică cu soli de C. G. Porumbescu. Începutul la 7¹/₂ ore. Intrarea 80 cr., 60 cr. și 40 cr. Venitul e destinat pentru scopuri filantropice.

Gustul furului. La gara din Oradea-mare un fur și-a pus ochii pe roata vagoanelor. Alătării-noapte ridicând vagoanele cu scripetul, li-a scos și a dus roatele.

Ioan Breban, marele bogătoiu din Gilad, a fost pușcat Sâmbăta noaptea pe furiș, când mergea spre casă. Ucișa a tănit bine; victimă crimei sale a murit momentan. Gendarmeria caută să afle pe ucigașul.

Încercare de omor. Vineri seara un făptuitor necunoscut a pușcat pe fe reastră în locuința lui Dumitru Pepa din Surduc, vînd să ucidă pe Pepa, care se afla la masă împreună cu familia sa. Din norocire, glonțul a nimicit numai în părete.

Foc. În comuna Somfalău (com. Turda-Arieș) în 13 Aprilie a. c. pe la orele 3—4 p. m. niște copii din negrija părinților au făcut foc în sură care fu îndesuită cu nutreț și paie; paiele luară foc, care ajutat fiind de un vînt teribil în câteva minute grajdul și șura fură cuprinse de flacări; în câteva minute trecu focul peste o uliță laterală. 2 căsi cu toate superedificatelor se prefăcură în cenușă. Paguba se urcă la mai multe sute. Asigurate nu au fost nici una. Dintre căsile mistuite prin foc una a fost proprietatea preotului gr.-cat. Focul s'a putut potoli, căci vîntul incetase și poporul care deja era acasă a ajutat mult, dar în prima linie notarul primar Demeter Ferencz cu multă iștețime și abnegare de sine s'a distins de cătră ceilalți, luând comanda pompierilor asupra sa și a isbutit a localisa focul. Cei arși au rămas pe sfintele sărbători ale Paștilor numai cu ce au fost pe ei, altceva nimic. Omului de unde s'a escat focul i-a ars și o vițea de 3 ani. X.

Din Căila ni-se scrie, că acolo a fost numit de administrator parochial preotul din Sfântu. Administratorul însă tocmai în postul mare nu s'a purtat cum se cuvine, pedepsind pe oameni, drept canon, cu bani, cari să i-se dea dînsului. Aceste nu sunt lucruri cu cale, de părinte.

Pisma omoară, dragostea ridică. Din fruntașa comună românească Sistaroveț (în Bănat) ni-se scrie, că în loc să se sărbeze acolo a doua zi de Sf. Paști în dragoste și pace creștinească, s'au întemplat lucruri cari nu fac cinste celor vinovați.

Toată neînțelegerea și mănia s'a născut din pricina, că a doua zi de Paști învețătorul Julian Barzu a cântat cu corul de băieți instruit de d-sa și astfel corul plugarilor n'a avut rînd la cântare. De aici apoi ceartă și năcăz, mănie și supărare.

E bine când în calea spre înaintare e o întrecere cinstită, dar, frumos și folositor nu este, dacă în loc de întrecere asta se ridică rîncarea și pisma răutăcioasă.

Precum vedem din scrisorile primite din Sistaroveț, aici numai răutatea a putut naște supărarea, pentru că noi credem că e frumos din cale afară, că dacă în ziua primă a Sf. Paști a cântat corul plugarilor în biserică — a doua zi să cante școlarii, copiii nostri cu glasul lor dulce și nevinovat. În loc să se fi supărât vrednicul cor al plugarilor — bucurie trebuia să-i cuprindă, pentru că au ajuns să poată asculta și pe pruncuții lor nevinovați, cum ridică glasul lor bland cătră Atotputernicul, pentru că darul și mila Lui peste noi toți să se pogoare.

De aceea noi în loc să ocărим pe unii sau pe alții — la toți le punem la inimă adevărul, că progresul și înaintarea numai în brațele bunei înțelegeri și la sinul dragostei frătești poate să crească și mare să se facă.

O nouă reuniune de cumpătare. Parochul Victor Codarcea din Tăgșor a înființat cu vre-o 30 familii din parochia sa reuniune de cumpătare.

Cârtanul Bulgariei. În 17 Martie a plecat din Sofia turistul bulgar Janache Angelkov pentru a merge la Paris pe jos și fără nici o cheltuială de bani. Dela Sofia până la Paris e o distanță de trei mii de chilometri. Angelkov a trecut prin București, Ardeal, Ungaria și Sâmbăta a sosit la Budapesta, unde a odihnit două zile, plecând ieri mai departe. Până la Paris însă mai este mult!

Director executiv nou al institutului nostru »Tipografia«, care scoate în tipar ziarele naționale »Tribuna« și »Foia Poporului«, a fost numit zilele acestei dl Silvestru Moldovan. Rugăm pe toți aceia, cari au daraveri cu institutul nostru, a se adresa la dl Moldovan cu deplină incredere.

Apel. Despărțemēntul Murăș-Ludos al Reuniunii învētătorilor rom. gr. cat. din archidiocesa gr. cat. de Alba-Iulia și Făgăraș, neputend din modeștele sale puteri a provede biblioteca sa înființândă cu cărțile și ziarele necesare, apelează cu toată căldura la toți binevoitorii și spriginitořii progresului și causei școlare, ca să binevoiască a-l sprigini prin donaționi în cărți, foi, reviste și a.

P. t. donatori sunt rugați a trimite eventualele donaționi la adresa subscrizorului, cari se vor cuita cu mulțumită în ziaristica noastră. Murăș-Ludos, în 25 Aprilie st. n. 1900. Vasiliu Morariu, învētător în Ludos (Maros-Ludos).

Daruri pentru biserică. Pentru ajutorarea și înfrumusețarea bisericei din Ibașalău au mai contribuit:

La întrevînirea lui protopop Stefan Cămpianu fiind ajutat de cătră rev. domn Lukács Avedik, preot armeno-cat., cu concesiunea I. P. Sale lui conte Gusztáv Málath, episcopul romano-catolic din Alba-Iulia, presbiterul bis. armenocatolic au dăruiit doi Apostoli și o Sfântă Treime încunjurată de ăngeri, tot lucruri de sute de ani sculptate în lemn, cari toate după părerea precepătorilor de lucru valorează cel puțin 4 sute coroane.

Apoi I. M. Moldovean, preposit 4 coroane; Dr. Ioan Rațiu, can. metr. 2 cor.; dl Ioan F. Negruțiu, prof. a dat 8 acați altoiți și 2 brazi în preț de 15 coroane și 10 coroane în bani; Maria Vlassa 2 coroane; Basiliu Rațiu, profesor 2 coroane; Emiliu Viciu 1 coroană; Simion P. Mateiu 2 coroane; Silvia, Ioan, Emiliu, Veituria și Niculau F. Negruțiu, câte 1 coroană; dl Ioan Pál, direct. de tribunal din loc 2 sfesnice pe altar aurite în preț de 48 coroane; Nicolau Gabor cu soția sa Maria Moldovean un luster în preț de 60 coroane; Simion Biris jun. o icoană cu cadre aurite în preț de 16 coroane; D. Szentpéteri István, jun. a dăruiit 20 coroane; dl Dr. Stefan Ládai, avocat o icoană avitică care reprezintă cina Mântuitorului Is. Chr.; Vasilie Nicula o icoană frumoasă în preț de 12 coroane.

Mulțumind pe calea aceasta mari-nimoșilor dăruiitorii rugăm totodată pe toți cei cu inimă încălzită cătră calea sfântă a ne sta întru ajutor.

Bunul D-zeu le va răsplăti cu binecuvîntarea sa cerească, eară poporul de aci cu o călduroasă mulțumită.

Oraș pustiit de foc. Orașul Ottava din Canada, a fost aproape întreg pustiit de un mare foc. Peste două mii de familii au rămas fără adăpost; mulți oameni au pierit în flacări. Paguba trece peste suma de 4 milioane dolari (circa 50 milioane de florini).

Gendarm ucigaș. În Boziaș (Medgyes Bodzás) un gendarm a împușcat pe soțul seu de patrulă. Causa e gelozia.

Eșirea Dunărei. Zilele trecute ni-s-a scris din Ofcea, că întreg hotarul comunei Ofcea e înecat de apă Dunărei. Privind dela Panciova spre Ofcea nu vezi decât întins potop de apă. Toate speranțele de recoltă ale nenorociților oameni sunt nimicite total pentru anul acesta.

Earashi jertfe ale armelor gendarmeresti. Cu prilejul asentărilor din cercul Alesd (în Bihor), ținute Joi (25 Aprilie) a curs earashi sănge românești din cauza armelor gendarmilor. Flăcăii din Vad sosind la asentare au dat

ceartă cu gendarmii, cari au străpuns pe Gavril Circu și pe Gavril Ardelean Ardelean a fost străpuns pe la spate eșind baioneta prin piept; Circu în pulpa piciorului și apoi în pântece. Amendoi au murit. Rapoartele ziarelor maghiare presentă afacerea, ca și cum gendarmii ar fi fost atacați din bun senin, trântiți la pămînt și gătuiți, și numai pentru a scăpa de moarte pe soții sei a făptuit omorul gendarmul al treilea Csáky Lajos, care alergase în ajutorul soților sei. Raport direct nu avem despre regretabilă întemplieră, ci dăm faptul pe baza ziarelor ungurești.

Porunca a unsprăzecea! Sfânta Maică biserică ne învață zece porunci. Care e însă a unsprăzecea? Să-i iubesci neamul și nația din tot sufletul tău, din tot cugetul tău, și în acțiunile sale să o spriginești din toate puterile tale, pentru că cinstesc să ai între oameni. Asta e a unsprăzecea!

Nația românească, prin reprezentanții sei puși în fruntea »Asociației«, precum și, a hotărît înființarea unei case naționale cu muzeu național istoric, etnografic și etnologic. În scopul realizării acestui plan de mare însemnatate națională a deschis o loterie de efecte, având să se efectuească sortirea la 31 Maiu. Ca Români buni, pe lângă cele zece porunci ale bisericei, avem să ne supunem în prima linie poruncei noastre a unsprăzecea amintită mai sus. Eară aceasta demandă să spriginem cu toții realizarea planului cu muzeul național și — în consecuență — să cumperiām losurile loteriei pentru casa națională toate, până într-unul. Cel ce nu cumpără barem un los de acestea nu e nici bun Român nici bun econom, întrelăsând a sprigini o întreprindere culturală românească, ale cărei raze binefăcătoare asupra noastră a tuturor Românilor să se reverse, și întrelăsând și folosirea ocasiuniei de a câștiga eventual 10.000 cor. pe preț de 1 coroană.

Losuri se capătă la biroul »Asociației« în Sibiuu, str. Morei nr. 8, la toate băncile și librăriile românești, la colecturi și trafice, și costă numai 50 cr. un los, cu care între mulțimea de câștiguri în valoare totală de 25.000 cor. poți câștiga eventual câștigul principal, care singur prețueste 10.000 cor.

Pretul bucatelor.

In Budapest.

Grâu de Tisa (de 75—76 chlgr.) 1 majă metr. 15 cor. 70 bani până la 16 cor. 40 bani; Grâu de Bănat (de 75—76 chlgr.) 1 majă metr. 15 cor. 50 bani până la 15 cor. 90 bani; Săcară primă 1 majă metr. 13 cor. 30 bani până la 14 cor.; Cucuruz 1 majă metr. 11 c. 10 b. până la 11 c. 30 b.

In Sibiu.

Grâu (de 76—80 chlgr.) 1 hectolitru 10 cor. 40 bani până la 12 cor. 60 bani; Săcară (de 66—70 chlgr.) 1 hectolitru 8 c. 50 b. până la 9 c. 50 b.; Cucuruz (de 70—74 chlgr.) 1 hectolitru 8 c. 60 b. până la 9 c. 80 b.; Ovăs (de 42—48 chlgr.) 1 hectolitru 4 c. 20 b. până la 5 c. 20 b.; Crumpene (de 68—70 chlgr.) 1 hectolitru 2 c. 30 b. până la 2 c. 70 b.; Fasole (de 74—78 chlgr.) 1 hectolitru 7 c. 50 b. până la 8 c. 50 b. Ouă 10 buc. 40—44 bani.

In Brașov.

Grâul cel mai frumos 1 hectolitru (5 ferdele) 12 cor. 40 bani; Grâu amestecat 2 hl. 9 c. 60 b.; Săcară frumoasă 1 hl. 7 c. 20 b.; Orz mijlociu 1 hl. 7 c.; Ovăs frumos 1 hl. 6 cor.; Ovăs mijlociu 1 hl. 40 b.; Cucuruz 1 hl. 9 c. 20 b.; Fasole 1 hl. 40 b.; Sămânță de in 1 hl. 24 c.;

Sămânță de cânepă 1 hl. 9 c. 40 b.; Cartofi 1 hl. 3 c.

In Timișoara.

Grâu (de 77 chlgr.) 1 majă metr. 14 cor. 60 bani până la 14 cor. 70 bani; Săcară nouă 1 majă metr. 12 c. 20 b. până la 12 c. 40 b.; Cucuruz 1 majă metr. 10 c. 70 b. până la 10 c. 80 b.; Ovăs cernut 1 majă metr. 9 c. până la 9 c. 20 b.; Orz 1 majă metr. 10 c. 40 b. până la 10 c. 50 c.

Deslegarea ghiciturei din nr. 15.

Ghicitura cu ouăle ne-a fost trimisă de abonentul nostru Rusalin Rus din Anina.

Deslegarea ei este, că de toate au fost 81 ouă.

Bine au deslegat-o următorii abonenti:

Filon Bozdog (Urca-de-Câmpie), Nicolau Todea (Balșa), Ioan Socaciu (Sânger), Ioan Marcu, inv. (Sâangeorgiu-român), Maxim Hinda (Prigor), Petru Rus, inv. (Șuștra), George Fărtan (Tîrnova), Dim. Morodan (Moroda), I. Rusu (Vaca), Ilie Prica, comerc. (Feisa), Stefa Tulvan, inv. (Peșteș), Ioan Literat (Luța), Petru Vulpes (Jupanet), Samson Lugojan, inv. (Sudriș Jupani), Teod. Jurca, comerc. (Ticvaniul-mare), George Comșa, inv. (Comâna-sup.), Const. Jurca (Prezești), Ioan Bugner (Selîstat), Ioan Răchițan, comerc. (Vucova), George Roșca (Vrani), Nic. Anghel (Ludoșul-mare), Nic. Jula (Crăciunești), Dănilă Mărcis (Oarta-de-jos), Ioan Racolția (Ercăvaș), Ioan Roșca, corist (Mercina), Ilie Lazar (Alămor), Tosa Voicău (Pustiniș), Silviu Colojora (Sculea), Avram Balin (Oravița), A. Burău (Plavisevița), P. Hurucu (Rășinari), Nic. Suciu, comerc. (Gârbova), Aron Boca Velchereanu și Nic. Price (Velcher), Dumitru Iridon jun. (Apoldul-mare), Petru Gallan (Luncani), Part. Popa (Oieșdea), Ioan Domnar (Ludoșul-mare), Moise Văsiescu (Păuliș), Tănăsie Beșcheri (Teiuș), Ioan Rotar (Proștea), Atan. T. Costan (Sâangeorgiu-român), George Ciubănean al lui Costan (Cusdroara), Dem. Muntean (Lipova), Mih. Iacobete, Ioan Buteanu (Somcuta), Maria Trif (K.-S.-Mărtin), G. Canta (Comâna-inf.), Petru Lovont (Uifalău), Petru Prisorniță (Pintic), Stefan Bedelean, inv. (S.-Mihaiu), Elena Botta (Bistrița), Teodor Muntean (Oarda-sup.), Dumitru Muntean Floare (Dognicea), Nistor Măran (Iablanița), Emanuel Costea (Teiuș), Pantelie Bugar (Checia-rom.), Oct. Docu, inv. (Feldru), Ioan Pop al lui Dumitru (Cap.-Mănești), Stefan Hațeg, corist (Belint), Dumitru Todea (Abrud), George Muntean, corist (Vrani), Ciril Marcu (Cnez), N. Tomuța, inv. (Tapu), Basiliu Murășan (Beriu), Crăciun Dirlea (Galșa), Martin Mitter (Vrani), Ioan Borbos (Trestie), Ioan N. Cărpinișan, măcelar (Gârbova), Ioan Varga (Veseud), Ioan Stoica, inv. (Veneția-inf.), George Credinic al lui Ilie (M.-Radna), Adam Orsa (Glodgilești), Vasile Ciortea (Muereu), Stefan Stan, preot (Vasdia), Traian Mihailovici, inv. (Sinteștiu), Isaia Stefaniga (Pér), Auseniu Oprea, inv. (Sita), Gligoriu Jucu (Vrăniuț), Nicolae Binchiciu, industriaș (Pancota), Nestor Lungu (Ierof), Nicolae T. Antone (Năsăud), Sofia Crișan (Hațeg), Ioan Popescu (Sibiel), Antone Cricovean (Alba-Iulia), T. Olărescu (Comloș), Nic. Vestemean (Vestem), Vasile Ploscariu (Frata), Ioan Frenti (Lugoj), G. Motovan, măcelar (Cristian), Elena I. Domnariu (Ocna), Ioan Bunea (Săcădate), Sim. Loloiu (Orlat), Nic. Hălălău (Cetea), Nic. Cruțiu, comerciant (Săcădate), Gavrilă Gallu (Egres), Teodor Stefan (Berzova), Vas. Frenti (Lugoj), Mihail Fisteag (Caransebeș), Dionisie Stanciu (Viștea-inf.), Abonentul nr. 2209, Avel Heteu,

pantofar (Micuș), Toma Mieșia, preotios), I. Moldovan (Cristian), Ioan A. Ceauș (Glimboaca), Ioan Pascu (Codlea), Sim Mușoiu (Hoghilag), Gavril Hossu inst. »Bistrițiana« (Bistrița), Basiliu Lătăția (Câmpeni), George Dan, curator Bericesc (Brad), Procopiu Ivanu (Preca), Nic. Popovici, inv. (Martinești), Iul Dugalia (Bania), George Dumitru Urariului), Petru Ghejiu (Tîrnova), Stru Olar (Cebza-rom.), Ioan Dutcuș (rostea), Augustin Mărgineanu (Cerul-mare), Procopie Stancu (Căpâlna), Vasile Moldovan (Sistaroveni), Stefan Anicu (Ungurei), Vasile George (Brad), Dan Pop (Pomi), Nicolae Miclăuș (Săsori), Nicolae Oltean (Viena), Alexandru Arcas (Capâlnoc), Elisabeta Herban Reșița), Simion Cristea, comerc. (Igriș), Dan Samoilă (Frâua), Ioan Codău, inv. Vingard), Nistor Ogrin (Marcovet), Aurel Bodea, inv. (Mireșul-mare), Emanuil Oltean, inv. (Căpâlnaș), Mihail Gură Domașnia), Ioan Cărpinișan, opincar Gârbova), Vichente Stan (Maciova), Vasiliu Morariu, inv. (Doboca), Ioan Rob Orăștie), Petru Ogorean (Veștem), Stefan Bojin, inv. (Ostrov), Mihai Bojin (Bocșa-rom.), Nic. Morariu (Giagăș), Dimitrie Drăciun (Răcășdia), Teodor Ungur (Mărăgău), Ioan Borcea, faur (Seliște), Ioan Ban (Mociu), Simion Fleșeriu (Veseud), Pavel Mișca, pantofar (H.-Cristior), Nicolae Ţerb (M.-Uioara), G. Murășan (Enchiul-săsească), Tâmaș Blaga (Poeni), Ioan Mangi, inv. (Mărăgău), Nic. Popovici (Luncovița), Cabinetul de lectură «Înfrățirea» (Valea-sacă, Bucovina), Iuliu Socol, preot (Cianul-mare), Ioan Borgovan (Teure), Sim. Nemeș, student (Blaj), Iulian Cio-

ban (Folia), Pavel Lazar (H.-Brad), Vasile Duvlea (Sebeșel), Zaharie Murășan, inv. (Fizeș), Alexandru Oltean, faur, Irimie Langa (Perșani), Alexandru Pop (Chend), Costa Baloșă (Toracul-mic), David Micșia (Mercina), G. Sigmirean (Rusul-de-sus), Vichi. Goleți (Moșnița), Nicolae Irimescu (Birna), Iulian Muntean (Oieșdea), M. Florea, student (Brad), Iosif Borcean (Cohalm), Nic. Presia (Benic).

Numele acestor deslegători s'a scris fiecare pe căte o bucătică de hârtie, iar hârtiile s'au pus toate în o urnă (vas) și (ca la loterie) un membru al redacției noastre a tras una din țiduli. Pe țidula trăsă a stat numele abonentului *Petru Ghejiu*, lucrător la calea ferată pe Bârzava (Tîrnova). Astfel Petru Ghejiu a câștigat premiul »Teara Noastră«, descrierea părților de meazăzi ale Ardealului, de Silvestru Moldovan. Cartea i-a trimis lui Ghejiu, cu rugărea, că după ce va ceta o el, să o dea și prietenilor și cunoșcuților sei spre cetire.

POSTA REDACTIEI.

N. T. în Cen. Ghicitura n'ai nimicit-o. Poesiile vor urma, dar' trebuie așteptat rîndul.

P. Gh. în T. Norocul a căzut pe d-ta. »Mogos vornicul« a esit în tipar; din care carte l'ai scris?

P. V. în Z. Trimit ghicitura; o vom publica.

N. A. în Lud.-mare. Acum sunt la guvern conservatorii, cam de un an.

O. D. în F. Cu Botha vom cerca a ne informa pe sigur.

G. F. în Tîrn. Bravi sunteți, dar' să publicăm nu e bine.

Ioan Sighișorean în Ib. »Almanachul« l-am trimis în 9 Aprilie a. c. Căldarul de două ori și dacă nu le-a primit e de vină posta. Săptămâna aceasta v'am scris casul. Ai primit corespondență? Trimit timbre, ca să te trimitem recomandat cărțile.

D-sale Andr. P. în C. ung. Darea e mare și pe alte locuri, — dar' ce să faci dacă domnii unguri din sfatul țărei nu se gândesc să ușureze sarcinile poporului. — Cu boala d-tale cearcă și la alt medic și dacă e lipsă lasă să te opereze. — Cu vacile cari nu dau lapte am scris ce e de făcut — caută în numărul din urmă a »Foi Pop.« — Fata să meargă la judecată.

I. P. econ. în Pomi. Publicăm bucurios, dar' ne rugăm a ne scrie pe scurt. Ghicitura cu porcii e frumoasă; vom folosi-o, dar' te rugăm pentru deslegare să o avem.

Traila S. în Pustiniș. Ne pare rău, dar' ne vine peste mână a vă trimite de aici. Cumpărați din Timișoara dela o apotecă. Quantul nu e hotărât, ci timp mai lung, după cum e scris în foaie, dar' fără intrerupere. Cimbrul e ieftin.

Pentru redacție și editură responsabil: Andrei Baltes. Proprietar: Pentru „Tipografia“ societate pe acțiuni: Iosif Marschall.

JULIUS ERÖS

firmă împrotocolată la tribunalul comercial r. u.

MAGAZIN

de oroloage, juvele, tot felul de articole de aur și argint.

Oroloj de buzunar remontoir-nichel	dela 5.—	până 12 C.
Oroloj de buzunar remontoir-argint	> 9.—	> 20 >
Orolaj de buzunar remontoir veritabil argint-tula, cu părți de aur	> 18.—	> 30 >
Oroloaje pentru dame din aur, veritabil de Genf	> 24.—	> 70 >
Oroloaje pentru domni din aur, veritabil de Genf	> 40.—	> 160 >
Deșteptător de nichel, marcă fină	> 4.—	> 6 >
Oroloaje cu pendul franc., cu resare, în cutii frumoase	> 10.—	> 30 >
Oroloaje cu pendul vieneze cu ponduri	> 28.—	> 70 >
Oroloaje de părte, diferite modele	> 4.—	> 30 >
Lanțuri de gât pentru dame, de aur	> 12.—	> 40 >
Lanțuri de oroloaje pentru dame, de aur	> 18.—	> 60 >

Lanțuri de oroloaje pentru d-ni, de aur dela 40.—	până 140 C.
Inele de aur de tot felul	> 4.— > 48 >
Inele de aur cu diamant veritabil	> 12.— > 52 >
Inele de aur cu briliant veritabil	> 24.— > 300 >
Inele de aur cu briliant imitat	> 7.— > 12 >
Cercei de aur de tot felul	> 4.— > 12 >
Cercei de aur cu diamant veritabil	> 13.— > 80 >
Cercei de aur cu briliant veritabil	> 48.— > 500 >
Cercei de aur cu briliant imitat	> 7.— > 12 >
Brățare de aur de tot felul	> 20.— > 40 >
Broșe de aur de tot felul	> 12.— > 40 >
Lanțuri de oroloj și de gât din argint	> 2.— > 8 >
Cercei și inele de argint	> 1.60 > 4 >
Brățare și broșe de argint	> 160 > 10 >

Juvaere de tot felul dela 15 or. (preț de față) până la 15 fl. precum și amulete, ju-ju-uri, lanțuri, brățare, medalii broșe, ace de cravată, tabachiere și țigări de tigări, tacâmuri, chibritelnițe, sugarete, nasturi de manșete etc.

Fiecare obiect de aur sau de argint e esaminat și probat din oficiu și pe fiecare bucată se poate vedea exact proba oficioasă (marca oficioasă); eu garantez în scris pe doi ani pentru mersul bun al oroloajelor mele. Toate comandele le efectuiesc imediat, pe lângă rambursă sau trimitere antcipativă a prețului, cu îngrijire.

Reparaturi de tot soiul se execuță bine și conștientios.

Rugându-mă pentru numeroase binevoitoare comande, semnez cu deosebită stimă

JULIUS ERÖS,

Strada Cisnădiei 3. Sibiu. Strada Cisnădiei 3.

(Edificiul »Transilvania«).

La librăria „Tipografiei”, soc. pe acțiuni în Sibiu se vând:

Operele preotului Kneipp:

Sfaturi

asupra

sănătății copiilor sau îngrijirile

ce trebuie date copiilor bolnavi și sănătoși.

Prețul 2 coroane.

Precum și

CURA DE APĂ.

Cum trebuie să trăiti.

Testamentul meu și Conferențe publice.

Prețul 3 coroane.

Doi mari Metropoliți ai Românilor

Andrei bar. de Șaguna

și

Alexandru Sterca Șuluțiu.

— Portrete frumoase. —

Lucrate la Viena, în fototipie, fiecare separat, pe hârtie fină de carton; sunt foarte potrivite teblouri în casa fiecărui Român.

Prețul unui exemplar 50 bani.

Librăria „Tipografiei”,
Sibiu, soc. pe acțiuni.

La „Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu se afișă de vânzare opul premiat și publicat de „Asociația transilvană pentru literatura română și cultura poporului român”

POVEȘTI DIN POPOR

adunate de

Ioan Pop-Retegeanul.

Acet op, care se extinde pe 216 pagine, cuprinzând cele mai frumuse povești și la urmă o însemnare a provincialismelor, costă numai 1 cor. plus 20 fil. porto.

Kathreiner

e veritabil numai în cunoscutele

Pachete-Kathreiner!

Nici odată însă deschis ori în pachete imitate cu scopul de ale reduce.

Cafeaua de mală Kneipp a lui Kathreiner

este cel mai gustos, unic sănatos și tot odată cel mai ieftin surogat la cafeaua de boane.

Cafeaua de mală Kneipp a lui Kathreiner

se bea în sute de mii de familii cu placere și succes crescend.

Cafeaua de mală Kneipp a lui Kathreiner

suplineste în modul cel mai bun cafeaua de boana acolo, unde din considerații sanitare aceasta e oprita de medici.

Z. rumänisch IIIb.

[1-5-1]

Fabrică de casse.

Subscriseți-mi iau voie să face înțelent p. t. publicul meu la

cassele sigure de foc și spargere,

cari se fac în fabrica mea. La mine se fac casse numai din material bun și tare. De aceea rog cu deosebire on. public, care cauță casse, să binevoească a fi cu atenție în lista prețurilor la greutatea și măsura indicată pentru că privindu-le numai pe din afară se nu cufundă cu alte casse ce obvin în comerț, facute din material slab și ușor.

In fabrica mea se pregătesc (la comandă, după măsură, cu prețuri ieftine) casse și tresori — e panțate din oțel absolut imposibile de a le găuri.

Pentru biserici și comune casse după înțelegere cu plăiere în rate.

Lista prețurilor gratis și franco

Instalare de lumină Atycelen.

Gustav Moess,
fabrică de casse în Sibiu,
strada Poplăclii-mare Nr. 8.

[8] 34-